The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Trečiadienis, Gruodis-December 21 d., 1932 | No. 300

Šiandie atstovų butas balsuos del alaus

Triukšmingas atstovų buto posėdis svarstant alaus legalizavimą. Abejojama apie alaus biliaus praėjimą

Washington, gr. 20. — Šiandie atstovų butas triukšmingame posėdyje svarstė alaus legalizavimo klausimą. Svarstymas buvo triukšmingas ir netvarkus, visi atstovai sustoję šaukė vienas už kito, vienas kitą koliojo, taip kad pirmininkas ne kartą turėjo atstovus kviesti prie tvarkos.

Finansų komiteto pirmininkui Collier raportavus bilių, tuojaus tapo pasiulyta apriboti biliaus svarstymą. Nutarta bilių svarstyti šešias valandas. Tas užtikrina, kad alaus legalizavimo klausimas bus tikrai balsuojamas rytoj.

Svarbiausias sausųjų argumentas buvo, kad leidimas alaus yra priešingas konstitucijai ir kad alus negali duoti užtektinai pajamų subalansuoti biudžetą. Šlapieji gi tvirtino, kad siulomas alus nėra svaigi nantis ir duos valstybei nemažų pajamų, taipjau darbo daugeliui darbininkų, be to bus sunaudota bent dalis grudų perviršio.

Atstovų ginčų pasiklausyti buvo susirinkę daug publikos.

Per visą šį triukšmą niekas negalėjo pasiulyti pataisų prie biliaus ir tikimąsi, kad jos bus pasiulytos rytdienos posėdyje.

Ar praeis alaus legalizavimo bilius? Sausieji drąsiai tvirtina, kad bilius nepraeisiąs, o šlapieji sako, kad praeisiąs. Bet ir patys šlapieji pripažysta ,kad jei bilius ir praeis, tai jis praeis tiktai nedidele balsų dauguma.

Vokietija paliuosuos 15,000 politinių kalinių

Prezidentas von Hindenburgas atšaukė niekurius suvaržymus piliečių laisvės

Berlynas, gr. 20. — Prezidentas von Hindenburgas išleido švenčių taikos dekretą, kuriuo jis panaikina specialius teismus, spaudos suvaržymus ir įveda specialius įstatymus apsaugojimui respublikos, vieton tų, kurie užsibaigia pabaigoj šių metų.

Pridėtame prie dekreto pareiškime, prezidentas pasako, kad suvaržymai išnaujo bus paskelbti, jei publika nepildys įstatymų ir nedabos tvarkos.

Valstybės taryba — reichsrath—priėmė amnestijos bilių, kuris paliuosuos 15,000 politinių kalinių. Prezidentas bilių tuojaus pasirašys. Didžiuma tų kalinių yra nuteisti už peržengimą prezidento dekretų. Visos politinės bylos taipjau bus panaikintos.

Šiemet Chicagos policija užmušė 37 kriminalistus

Chicago.—Šiemet policija nušovė 37 kriminalistus — 19 plėšikų, 9 vagis ir 9 žmones, kurie nepasidavė areštui.

Piliečiai ir privatiška policija nušovė 26 kriminalitsus.

Kovoj su kriminalistais žuvo 9 policistai.

Philadelphia, Pa., gr. 20. — Joseph Clark turėjo užsimokėti $4.50 pabaudos už tai, kad jis girtas budamas važiavo rogėmis.

Chicagai ir apielinkei federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Apsiniaukę, galbut sniegas, maža permaina temperaturoje; vidutinis pietų vėjas.

Saulė teka 7:14, leidžiasi 4:21.

870 žmonių mirė nuo influenzos

Washington, gr. 20. —Sveikatos departamento surinktomis žiniomis, 89 miestuose užpereitą savaitę buvo 26,144 susirgimai influenza ir plaučių uždegimu, tai yra 12,000 susirgimų daugiau, negu buvo savaitė prieš tai. Daugiausia susirgimų buvo pietinėse valstijose. Iš susirgusių žmonių, į savaitę laiko nuo šių dviejų ligų mirė 807 žmonės.

Teisia Kanados redaktorių už šmeižimą apdraudos kompanijos

Montreal, Que., gr. 20. —Vakar vietos teisme prasidėjo nagrinėjimas bylos J. J. Harpell, redaktoriaus-leidėjo Journal of Commerce, kuris yra kaltinamas del šmeižimo T. B. Macaulay, prezidento Sun Life Assurance Co., didžiausios apdraudos kompanijos visoje Britanijos imperijoje.

Harpell savo laikraštyje yra išvadinęs Macaulay prigaviku ir religiniu veidmainiu ir prilygines prie Ivar Kreuger, taipjau kaltino Macaulay už išvogimą palisų savininkų pinigų.

Kaltintojai jokio pasiteisinimo nedavė, vien perskaitė teismui tilpusius straipsnius. Dabar pačiam Harpell teks įrodyti, kad jo straipsniuose paduoti įtarimai yra teisingi.

Bylos nagrinėjimas tęsis keletą dienų.

Tyrinės mirtį gydytojo ir dviejų pacientų

Parma, Mich., gr. 20. —Koronerio įsakymu bus padarytas tyrimas, ar tik pripuolamai taip pasitaikė, kad Parma gydytojas Dr. Harry C. Hubbard, 61 m. ir du jo pacientai pasimirė bėgyje kelių dienų konvulsijose.

Dr. Hubbardą gydęs daktaras pripažino, kad jis mirė nuo apopleksijos. Kiti du pacientai, Hunn ir Foor mirė kelios dienos atgal. Vieną Dr. Hubbard gydė nuo influenzos, o kitą nuo nevirškinimo.

Francuzai patenkinti Hooverio nusistatymu del skolų

Paryžius, gr. 20. — Francuzai reiškia nemažo pasitenkinimo del prezidento Hoverio pranešimo kongresui skolų klausime ir pasiulyme paskirti komisiją, kuri tartųsi su kitomis valstybėmis apie skolų sumažinimą. To esą francuzai kaip tik ir norėję susilaikydami nuo tolimesnio mokėjimo skolų.

Dar esą mažų skirtumų abiejų šalių nusistatyme, bet esą juos bus galima išlyginti diplomatiniais pasitarimais. Galės juos išlyginti net ir dabartinė silpna Paul-Boncour valdžia. Tada Francija veikiausia savo nesumokėtą dalį skolos sumokės, kad butų galima pradėti formales derybas apie skolų sumažinimą.

Mažoji entente veiks išvien

Turės nuolatinį sekretoriatą Genevoje ir svarbesniuose klausimuose veiks išvien, kaip viena šalis

Vienna, gr. 20. — Susirupinusi delei didėjimo skaičiaus revizionistų šalių, mažoji entente nutarė įkurti nuolatinį sekretoriatą Genevoje, kuris atstovautų tris šalis—Čechoslovakiją, Rumuniją ir Jugoslaviją. Tos šalys veiks bendrai visais svarbesniais klausimais, ypač nusiginklavimo, reparacijų ir skolų, pasitikint, kad balsas trijų susivienijusių šalių bus svarbesnis, negu kad jos veiktų atskirai.

Tai yra centralinės Europos šalių atsakymas į Italijos ir Vengrijos agitaciją už pakeitimą taikos sutartyje nustatytų valstybių sienų.

Taipjau tapo nutarta, kad šių trijų valstybių užsienių reikalų ministeriai suvažiuotų tris sykius į metus formalėms konferencijoms, vieton dabar laikomos vienos konferencijos į metus.

Nors ir sutarta tapo veikti išvien, visgi ir tarp šių trijų šalių yra pasidalinimų. Jugoslavija norėtų griežtesnio nusistatymo prieš Italiją, bet tam priešinasi Rumunija. Rumunija gi norėtų ,kad mažoji entante pasisakytų prieš Rusiją, bet su tuo nesutinka Čechoslovakija.

Hooveris ragins embargo, kad neprileisti karų

Washington, gr. 20. — Prezidentas Hooveris ruošia pranešimą kongresui, kuriame jis prašys kongresą leisti uždėti embargo ginklų siuntiniams į tas šalis, kur karas jau siaučia, ar kur yra karo pavojus.

Šis embargo butų atkreiptas prieš Boliviją ir Paraguajų, kurios kariauja del Chaco teritorijos ir atsisako pasiduoti neutralių šalių arbitracijai.

Nauja eksporto šaka

Kaunas. — Šiomis dienomis numatoma pradėti Belgijon eksportuoti lietuviškus kumpius. Iki šiol ši eksporto šaka neegzistavo. Kumpių eksportą ėmėsi vieno Kauno firma, kuri kumpius eksportui paruošė "Maisto" fabrike. Kumpiai paruošiami tuo budu, kad iš jų išimami kaulai ir kiekvienas kumpis įdedamas hermetiškai uždaryton skardinėn dėžėn.

[Acme-P. & A. Photo]

Martin Kammerer (sėdi) iš Allentown, Pa., kamantinėjamas Washingtono policijos. Kammerer atstovų bute sukėlė didelį triukšmą, kai iš galerijos, su revolveriu rankoje, ir grumodamas "pripildyti orą švinu", pareikalavo teisės kalbėti į atstovus. Nusigandę atstovai ir publika išlakstė, o Kammerer numetęs revolverį ramiai pasidavė policijai, taip ir negavęs progos kalbėti kongresui.

Apgulos stovis paskelbtas visoje Argentinoje

Buenos Aires, Argentinoj, gr. 20.—Valdžia vakar paskelbė apgulos stovį visoje šalyje, kuris tęsis 30 dienų. Apgulos stovis paskelbtas nežiurint to, kad visoje šalyje yra ramu ir jokių sumišimų niekur nepasireiškė.

Apgulos stovis skiriasi nuo karo stovio tuo, kad laike apgulos stovio nepaliauja veikę civiliai teismai.

Tautų Sąjungos komisija nesusitaiko del Mažurijos

Geneva, gr. 20. — Tautų sąjungos komisija iš 19 žmonių, negalėdama susitaikyti del siulymų išrišti Manžurijos klausimą, nutraukė posėdžius iki sausio 16 d.

Nusižudė Chicagos fabrikantas

Chicago.—Max Menacker, 47 m., šlebių fabrikantas, 520 N. Michigan Ave., nusižudė vakar ryte iššokdamas per 20 augšto langą savo aprtmente 5000 Cornell Ave. Jis nesenai buvo sugryžęs iš sanitariumo ir buvo slaugės priežiuroje. Slaugę išsiuntus į virtuvę, jis atsikėlė iš lovos ir šoko per langą į gatvę.

Reikalaukite "Naujienų" Kalendorių 1933 metams

Naujienų skaitytojai gaus veltui Naujienų 1933 metų kalendorių pas išnešiotojus ir ant standų tik vieną dieną, butent KETVIRTADIENĮ, Gruodžio-December 22 dieną.

NAUJIENŲ ADM.

Rusija vėl įvedė verstiną pieno kolektavimą

Maskva, gr. 20. — Stalinas su Molotovu išleido naują dekretą, kuriuo atsteigiamas verstinas kolektavimas pieno ir sviesto iš farmerių, kaip tas daroma ir su mėsa.

Sulig dekreto, kiekvienas farmeris ir kolektyvas turi pristatyti valdžiai tam tikrą kiekį pieno nuo kiekvienos karvės—nuo 50 iki 580 litrų į metus, atsižvelgiant į apielinkę ir karvės gerumą. Pavieni farmeriai turi pristatyti pieno daugiau, negu kolektyvai.

Už pieno litrą valdžia mokės ukininkams 15 kapeikų, kuomet atviroje rinkoje mokama 5 rubliai .

Neišpildę nustatytos kvotos farmeriai bus aštriai baudžiami.

Pienas pieninių bus paverčiamas į sviestą, kurio Rusijoj labai truksta. Nors Rusijos miestuose kaip ir nėra sviesto, tečiaus Rusija per 10 mėnesių šiemet eksportavo į užsienį 27,875 tonus sviesto, už kurį gavo 14,496,000 auksinių rublių. O to aukso Rusijos valdžia yra labai reikalinga.

$30,000 už dviejų meksikiečių nušovimą

Washington, gr. 20. — Atstovų butas paskyrė $30,000 Meksikos valdžiai ,atlyginimui už nušovimą dviejų meksikiečių, Emilio Cortez Rubio ir Manuel Gomez. Juos nušovė du Oklahoma šerifo depučiai, kai abu jaunuoliai, Amerikos kolegijos studentai, gryžo automobiliu namo. Nušautasis Rubio yra pusbrolis buvusio Meksikos prezidento Ortiz Rubio.

Roosevelt nesimaišys į karo skolų klausimą

Washington, gr. 20. — Prezidentas Hooveris savo pranešime kongresui buvo užsiminęs, kad jis karo skolų klausime kooperuos su išrinktuoju prezidentu Rooseveltu ir pasitars su juo del paskirimo delegacijos, kuri vestų derybas su kitomis šalimis.

Vakar tečiaus tapo gautas nuo Roosevelto atsakymas, kuriame jis atsisako kooperuoti su prezidentu Hooveriu paskyrime delegacijos, palikdamas vienam Hooveriui viską atlikti ir todel nesiimdamas ant savęs jokios atsakomybės.

Iš tos priežasties Hooverio veikimas bus labai suvaržytas ir jis nedaug ką tegalės atsiekti.

3 negrai nušauti myšy su šerifais

4 šerifo deputai pašauti. Mušis ištiko negrams pasipriešinus atėmimui gyvulių

Montgomery, Ala., gr. 20.—Sugryžęs iš Tallassee vietos šerifas Sam Stearns sako, kad susirėmime Tallapoosa paviete tarp šerifo depučių ir negrų trys negrai liko užmušti ir 4 šerifo deputai liko pašauti. 6 negrai tapo areštuoti, o kiti perduoti kitam šerifui.

Mušis tarp negrų ir šerifo depučių ištiko, kai šerifo depučiai nuėjo užgriebti už skolą vieno negro farmerio gyvulius. Didelis burys negrų tam pasipriešino ir pradėjo šaudyti šerifo depučius. Pastarieji pasišaukė daugiau pagelbos ir ištikusiame mušyje trys negrai liko nušauti.

Ginkluotos piliečių gaujas ieško ir daugiau negrų, kurie galėjo dalyvauti tame mušyje, o gubernatorius pasiuntė savo adjutantą ištirti, ar policija nėra reikalinga milicijos pagelbos.

Jau ir pernai panašus susirėmimas su negrais ištiko, kai šerifo depučiai bandė išvaikyti negrų farmerių susirinkimą. Tada vienas negras liko užmuštas ir vienas šerifo deputas pašautas.

Nušovė draugą

Rokiškis.—Šaulių klube įvyko nelaimingas nuotikis. Pil. Keponis per neatsargumą nušovė savo draugą Urlį.

South Dakota parduoda už taksus 5,500,000 akrų žemės

Daug miesto nuosavybių irgi parsiduoda už taksus. Nemanoma, kad atsiras daug pirkėjų

Pierre, S. D., gr. 20. —Šiandie pavietų šerifai turėjo parduoti iš licitacijos nuo 5,500,000 akrų iki 7,350,000 akrų dirbamos žemės South Dakotoje už nesumokėjimą taksų.

Be dirbamos žemės taipjau turėjo buti parduota daug miesto nuosavybių, taipjau už nesumokėjimą taksų.

Šiems metams taksais buvo apdėti 36,806,024 akrai žemės. Iš aptaksuotos žemės, nuo 25 iki 30 nuoš. taksų nesumokėjo. Ir ta žemė turėjo dabar buti parduota iš licitacijos. Tečiaus valstijos taksų direktorius Baer mano, kad mažai bus pirkėjų ir kad tik maža tos žemės dalis bus parduota; visa gi neparduotoji žemė turės pereiti pavietų žinion.

Baers apskaito, kad apie 20 nuoš. visos valstijose dirbamos žemės bus išimti iš taksų sąrašų, nes ta žemė percis pavietams už taksus. O pavietai taksų nemoka.

Mėras Cermak paliuosuos 200 kalinių

Chicago. — Mėras Cermak prieš šventes paliuosuos 200 kalinių, kurie sėdi kalėjime už peržengimą miesto patvarkymų. Jie bus paliuosuoti penktadieny.

Nuteisė kalėjiman 2 komunistus

Kaunas.— Kauno apygardos teisme buvo nagrinėjamos dviejų komunistų, žebrausko ir Grebliausko bylos. Jie buvo kaltinami priklausę Lietuvos komunistų partijai. Grebliauskas Kareivių plente buvo iškėlęs raudoną vėliavą. Grebliauskas nuteistas 6 metams, o Žebrauskas 4 mėtams sunkiųjų darbų kalėjimo. Bylos pažiurėti buvo susirinkę daug žmonių, išvedant iš teismo gatvėj buvo nemažas susigrudimas.

Winnipeg, Kanadoj, gr. 20.—Daugiau kaip 20,000 bedarbių geležinkeliečių kreipėsi prie valdžios, reikalaudami, kad dirbantieji geležinkelių darbininkai dirbtų ne daugiau kaip 26 dienas į mėnesį, kas duotų darbo ir daliai bedarbių.

Dar turime labai Gražių Kalėdinių Laiškų ir Atviručių

Pasiskubinkite pasiųsti savo draugams ir giminems, kad jie gautų dar prieš Kalėdas.
Kaina 5c.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8
ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

KORESPONDENCIJOS

Pittsburgh, Pa.

"Naujosios gadynės aušra" užtekėjo

Gruodžio 18 d. Sėdžiu prie radio ir laukiu užsistatęs, kada prasidės lietuvių radio programo pusvalandis. Prasideda ir laukiamas programas. Pirmiausia pasigirsta: "Gera dieną gerbiami radio klausytojai. Šiandien ir vėl skamba oro bangomis lietuvių daina ir muzika". Po pasveikinimo padaroma keletas pranešimų lietuvių ir anglų kalbomis, bei pranešama, kad šiandien pildys programą Vaišnoriaus orkestras ir "Aušros" draugijos nariai.

Pasigirsta poetiškas balsas ir, poetiškai imant, jis tikrai turėtų skambinti iš sielos gelmių: "Aušra, aušra, naujosios gadynės aušra . . . Pittsburgho 'Aušra' užtekėjo. Pittsburgho jaunimas įkurė 'Aušra' ".

Išgirdus tą poetišką balsą apie "Naujosios gadynės Aušros" užtekėjimą, man tuojau prisiminė Pittsburgho tautiško vyskupo graudingi pamokslai prie nabašninkų sakomi, kurie yra tikrai poetiški ir iš sielos gilumos skamba. Tik visa bėda su tais graudingais pamokslais ta, kad, vietoje ašarų, dažnai juokai yra sukeliami klausytojų tarpe.

Grįžkime atgal prie "Naujosios gadynės aušros" užtekėjimo Pittsburghe.

Iššaukiama senosios gadynės žymieji aušrininkai: Dr. Basanavičius, Dr. Kudirka bei Dr. Šliupas ir Pittsbugho "Naujosios gadynės aušrininkai" lyginami prie senosios gadynės aušrininkų. Toks palyginimas tai jau tikrai žemiau kritikos. Jei toks netikęs palyginimas nebutų buvęs daromas per radio, tai gal nebutų buvę reikalo nė rašyti apie tai.

Tikęs ar netikęs palyginimas buvo tarp Pittsburgho "Naujosios gadynės aušrininkų" ir Lietuvos senosios gadynės aušrininkų, tai, gal but, ne mano nosiai spręsti tokius dalykus . Bet aš noriu paaiškyti, ką aš sužinojau iš radio pranešimo apie Pittsburgho "Naujosios gadynės aušros" užtekėjimą, kuris žada tikrai nušviesti Pittsburgo surukusią padangę ir išvadoti Pittsburgho lietuvius iš tamsybės žabangų, bei buti vadovavimo žvaigžde visos Amerikos lietuviams, lygiai kaip kad ta žvaigdė vadovavo trims karaliams.

Senovės gadynės aušrininkai švietė ir budino Lietuvą su knygomis ir laikraščiais. Na, o musų Pittsburgho "Naujosios gadynės aušrininkai" švies musų Pittsburgho lietuvių "surukusią padangę" ir žadins iš miego musų brolius ir sesutes su "svimming parėmis" bei "kabareto" šokiais... ir kai kada su padainavimu bei pagrojimu per radio, kad pasigarsinus save.

Mat, nauji laikai, nauja gadynė ir "Naujosios gadynės aušrininkai".

"Švietimo" darbas jau pradėtas ir musų Pittsburgho "Naujosios gadynės aušrininkai" jau rengia "svimming parę"; tikiet'ai visu smarkumu pardavinėjama.

Jei tik "svimming parė" gerai pavyks ir bus uždirbta gerai pinigų, tai po Kalėdų bus rengiamasi prie "kabareto" šokių, kurie turės įvykti kuriame nors viešbutyje,kur vyrai turės buti "frakais" apsirengę, o moterys su "ivning gauns", kad išrodžius tikrai madingai ir suteikus lietuvių tautai daug garbės ir "nušvietus Pittsburgho surukusią padangę".. — *Radio Klausytojas.*

Rockford, Ill.

Bimbiniams nesiseka

Iš musų kolonijos mažai tesimato žinučių, ypatingai "Naujienose". Kaip kam gali atrodyti, kad pas mus nėra nieko veikiama, o čia kaip tik priešingai. Musų "ščyrieji" arba Antano Bimbos pasekėjai dirba net sušilę. 11 d. šio mėnesio buvo rinkimai pašalpinės draugystės Vytautinės. Taigi bus svarbu pranešti, kad musų linijos vadai, galvos arba, tiesiai pavadinus, uodegos dirbo, lakstė po stubas, provokavo rimtesnius valdyboj esančius narius. Bet rinkimuose pasirodė, kad iš 92 narių Bimbukai gavo nelaimingą skaitlinę No. 13. Manievrai neišėjo jų naudai ir šiandien vaikščioja nosis nuleidę. Tai įrodymas, kaip masės su jumis. Manė, kad Vytautinės nariai nesupranta jų "gerus" darbelius per eiles metų. Mat, jų supratimu draugystei priklausantis turi turėti pilnas nario teises nors ir už metus laiko neužsimokėjęs duoklių. Bet Vytautinė parodė, kad čia ne ALDLD., kur smurtą galite pravaryti.

Gruodžio 31 d. 5 vietinės draugystės bendrai duoda vakarą pasitikimui Naujų Metų, ir čia musų "flunkės" rengia savo... Vadinasi, "kovoja", bet rockfordiečiai įvertins jusų elgesį taip, kaip padarė Vytautinė. —**Narys.**

Iš Lietuvių Vaizbos Butų veikimo

1. Vaizbos butų negalavimai

Amerikos Liet. Ekonom. Centrui yra žinoma, kad šio ekonominio krizio metu kai kuriems vaizbos butams gana sunkiai einasi: nariai nenoromis moka narystės mokesčius; valdybos nesirupina tinkamai susirinkimus organizuoti ir nesugeba susirašinėjimą su Ek. Centru palaikyti. Labiausiai sustingęs Vaizbos Butų valdybų veikimas pasirodė Baltimore, Md., Philadelphia, Pa., ir Bostone. Vaizbos Butai Brooklyn'e, N. Y., Waterbury, Conn., Worcester, Mass., ir Newark, N. J. — stengiasi atlikti savo eilines pareigas normaliai; taip pat gyvuoja ir Čikagos, Detroito ir Clevelando Vaizbos Butai, nors apie jų veikimą mažiau žinių tegirdime. Pittsburgh, Pa. Vaizbos Butas iš visų bene bus veiknausias, nors ir New York'o štato vaizbininkai nemiega: sudarė net šešis atskirus V. Butus: Brooklyn, Long Island, Amsterdam, Rochester, Utica ir Binghamton'e. Lietuviškų bankų užsidarymas Čikagoje ir Waterbury, ir nelietuviškų bankų (bet su lietuviškais indėliais) bankrotai prislėgė vaizbininkų upą. Tačiaus, yra pagrindo tikėtis, kad ekonominis krizis A. L. Vaizbos Butų Sąjungos nesugriaus ir kad geresnis upas užviešpataus su naujais 1933 metais. Pereinant į naujus metus kiekvienas V. Butas turėtų rimtai pasiruošti prie metinių susirinkimų, kuriuose privalu sutvarkyti savo organizacijos reikalus viduje ir pasiruošti tiems naujiems darbams, kurie numatomi sekančiais metais.

2. Ekonominis Centras dėl nedarbo

Ekon. Centras teisingai pastebėjo, kad nors miestų ir štatų įvairus komitetai šelpia bedarbius ir vargšus, bet dažnai pasitaiko, kad tas, kam labiausiai reikia pagalbos — jos negauna. Lietuvių tarpe tokių nelaimingųjų yra gi ne vienas. Kulturingų lietuvių pareiga yra tokius vargšus bei jų šeimas globoti ir sušelpti. Tam tikslui privalo buti kiekvienoje lietuvių kolonijoje specialis komitetas. **Vaizbos Butams yra naturalu imti čia iniciatyvos.** Dr. P. Puskunigis, Ekon. Centro pirmininkas, iškalbingai paragino per spaudą Vaizbos Butus ir visuomenę neužmerkti akių ir nesikratyti pareigų link savo artimo brolio lietuvio šiame sunkiame laikotarpy. Šelpimo fondui sudaryti užtektų (žiemos metu) nors vieną kokią viešą programą suorganizuoti.

3. "Kokia man nauda prigulėti prie Vaizbos Buto"

Taip tai pavadinta anktieta, kurią Ek. Centras paruošė ir įteikė V. Butams, prašydamas, kad V. B. sekretoriai pasirupintų gauti išpildytus anketos lapus iš kiekvieno V. B. nario ir iš kandidato. "Dėl skaudaus ekon. krizio Amerikoje, Vaizbos Butų veikimas sumažėjo, bet nesustojo; daugelis abejoja dėl rytdienos, — abejoja ar bereikalingos lietuviškos organizacijos, kaip kad Vaizbos Butas. Kad abejones prašalinti, — reikia pažiurėti faktams stačiai į akis. Todėl kiekvienas Amerikos lietuvis, artimas Vaizbos Butų tikslams, yra prašomas nuo širdžiai atsakyti į anktietos klausimus", — taip tai Ek. Centras prabilo, patiekdamas viršminėtą ankietą.

[Acme-P. & A. Photo]

Norman W. Harris, sunus direktorių pirmininko Harris Trust & Savings banko Chicagoje, prieš kurį James S. Clark iš Mount Kisco, N. Y., buvo užvedęs bylą, reikalaudamas $300,000 atlyginimo del neišpildymo sutarties padarytos, kai Clark užtiko Harrisą pas savo pačią. Harris buvo prižadėjęs didelį atlyginimą, kad Clark užtylėtų, bet prižado neišteisėjo. Teismas betgi bylą išmetė, kaipo nepadorią ir nelegališką.

Kaip tas svarbus antiekos dalykas pavyks, — prigulės vėl nuo V. B. valdybos narių rupestingumo. Iki šiol dar labai mažai teapturėta išpildytų ankietų.

Prie šios progos Ek. Centras dar sykį visų vaizbininkų prašo išpildyti anktietos lapus ir atvirai pasisakyti: *kaip V. Butai turėtų buti perorganizuoti?*

4. *Vaizbininkai ir Verslininkai*

Vaizbininkų sąjunga Amerikoje turi 16 V. Butų su apie 500 narių. Tai nemenka jėga, jei vaizbininkai išmoktų sutartinai veikti. Amerikos vaizbininkų rolė darosi įdomesnė, kai Lietuvoje pradėjo veikti "Lietuvos Prekybininkų, Pramonininkų ir Amatninkų Sąjunga", kuri turi jau 17 skyrių visoje Lietuvoje (ir Klaipėdos Kraštę). Tos sąjungos nariai paprast'ai vadinami "verslininkais" ir jie leidžia savaitinį laikraštį, vadinamą "Verslas". Amerikos vaizbininkai tuo tarpu vos tik sykį į metus beišgali išleisti "Ekon. Centro Žiniaraštį." Sprendžiant iš tikslų ir sąstat'o, — vaizbininkai ir verslininkai yra draugai. "Verslo" redakcija, Ek. Centro prašoma, pažadėjo siuntinėti laikraštį "Verslas" į Ameriką visiems V. Butams. "Verslas" bus naudingas vaizbininkams. Dėl to kiekvienas V. Butas teužsisako sau "Verslą"; jo kaina metams $1.80. Jo adresas: Laisvės Alėja 24 nr., Kaunas, Lithuania.

5. *Ekonominio Centro žiniaraštis.*

Ek. Centras daro pastangų iš leisti šių metų gale (gal užsitęs iki N. M. pradžios) Vaizbos Butų žiniaraštį Nr. 3. Keletas Amerikos lietuvių ekonomistų ruošia tam medžiagą. Yra laukiama straipsnių su svarbiomis ir amerikiečiams naudingomis informacijomis iš Lietuvos. Šio žiniaraščio išleidimu labiausiai pasirupino Čikagos vaizbininkai. Tačiau Ekon. Centras skaito savo pareiga priminti visoms V. B. valdyboms, kad žiniaraščio išleidimą paremtų pinigiškai: tegu tam tikslui kiekvienas V. B. paskiria nuo 5 iki 10 dolerių. Tai juk yra mažmožis. Gi Ek. Centro žiniaraštis yra vienint'elė vaizbininkų darbuotės rodyklė.

6. *Ar Antroji Am. Lietuvių Ekonominė Konferencija įvyks?*

Tas visiškai prigulės nuo pačių vaizbininkų. Ekon. Centras ką galėjo iš savo pusės atliko: sekdamas pirmosios (1930 m.) A. L. Ekon. Konferencijos tarimus, parinko Čikagą kaipo tinkamiausią konferencijos vietą 1933 metais, kada ten įvyksta "Čikagos 100 Metų Pažangos Paroda" ir eilė svarbių lietuviškų susirinkimų. Į konferencijos organizacinį komitetą pakviesti žymųs Čikagos lietuvių visuomenės veikėjai bei ekonomistai. Am. Lietuvių Ekon. Centras neabejoja, kad Čikagos vaizbininkai "petys į petį" imsis darbo, kad Antroji Amerikos Lietuvių Ekonominė Konferencija Čikagoje įvyktų ir pavyktų.

—*A. L. Ekonominis Centras.*

DIDELĖ DIDŽIUMA REIKALAUJA Gillette BLADES

DOVANAS KALĖDOMS

PIRKITE MUSŲ KRAUTUVĖJE

Kam važiuot'i į vidurmiestį, kad čia pat savo apielinkėje, lietuvių krautuvėje galite pasirinkti sau geriausių dovanų Kalėdoms.

Musų krautuvėje dabar yra didelis pasirinkimas visokių prekių del vyrų, moterų ir vaikų pigiomis kainomis.

Prašome į musų krautuvę.

MID-WEST DRY GOODS STORE

J. SANDARGS, Savininkas

3305 SO. HALSTED STREET

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8202

Vanos, lietaus ir druskos vanos. swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims seredomis iki 7 v. v.

Daktaras WISSIG,

Kapitonas Pasauliniame kare

Specialistas iš Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 27 METUS NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS ir NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgyti, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdie nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val.

4200 West 26 St. kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Jusų PATOGUMUI

Perkame Lietuvos Laisvės Bonus,
Išpildome Blankas,
Parašome Laiškus,
Išverčiame Dokumentus,
Prirengiame Įgaliojimus,
Išpildome Suv. Valstijų pilietybės aplikacijas.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Spaudos Darbus

Padarome Visiems Greitai ir Pigiai

BIZNIERIAMS

Bilas
Biznio Korteles
Laiškus ir Konvertus
Plakatus

DRAUGIJOMS:

Atsišaukimus
Lapelius
Korteles
Programus
Tikietus

PAVIENIAMS:

Vizitinės Kortelės
Vestuvėms Laiškai
Sužieduotuvėms
Kortelės
Pasveikinimai, etc.

Draugijoms Konstitucijos ir jų Vedamos Knygos yra Musų Specialybė. Padarom jas ant specialio užsakymo taip kaip jos vedamos, su specialėm linijom ir lietuviškais antgalviais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

J. Krukonis.

PAREIGAS JIS ŽINO...

(Rusų spaudą sekant)

Minutė, dvi tylos ir kolchozo pirmininkas Andriejus su kolchozininku Egoru atsikvėpsta, užsiruko. Atrodo, kad jiedu dirbo sunkų darbą ir jo nebaigė dar nei dabar. Ir tikrai: jau tris valandas juodu prasėdėjo; galvojo, galvojo ir niekaip negali prisiminti, kiek darbo dienų Egoras pašventė sėjos kampanijai.

Pypkes išrukė.

—Pradėsim — sako pirmininkas.

—Pradėsim — patvirtina Egoras. — Rėiškia, aš penktą gegužės dar dirbau.

—Nebeatsimenu, — pagalvojęs sako pirmininkas ir tęsia toliau. —Man rodos, Egorai, kad tu tą dieną pilvu sirgai ir nedirbai. — Atsimeni, kaip tave visą į kruvą traukė?

—Ką tu, tavarišč Andriejau! —mosuodamas abiem rankom sušuko Egoras. — Argi tai tą dieną buvo? Pilvas — tai kitas dalykas. Ana aš pilvu sirgau, kaip griausmas medį sudraskė, ot!

—Na, ir pasakei, — perkerta jį pirmininkas. Medį perkunas sudraskė kaip sykis tą dieną, kaip aš trijų kilų lydeką ištraukiau, atmeni?

—Tai tau, kad norėjai! — kėščioja Egoras rankomis. Kaip tai Andriejau? Primink tik! Lydeką tu išvilkai kaip tik tą dieną, kuomet rajono laikrašty tave išvalkiojo už nestropumą darbo apskaityme.

—Išvalkioj, išvalkioj... o tau kas galvoj? — piktai pastebėjo draugas pirmininkas. Už nestropumą... o tu patikrinai mane?

—Bet aš... aš tavarišč Andriejau, dirbau butinai!... Dievaži, dirbau, ką nori paklausk!... Jei nori, kumą Efymą atvesiu; ji atsimena, kuomet pilvą skaudėjo.

Po keturių valandų ir pirmininkas Andriejus, ir Egoras sutiko, kad visos dienos teisingai paduotos.

—Sekantis! — šaukia kolchozo pirmininkas.

Nedrąsiai įeina vyresnioji karvių melžėja— Darija. Rankoje ji laiko nudrožtą pagalį, kuris, be to, visas išmargintas peilio įpiovimais — rinčiais.

—Darbalazdę (trudopalką) atnešei? — klausia pirmininkas.

—Atnešiau, Andriejičiau, — atsako Darija ir paduoda lazdą.

Pirmininkas atidžiai suskaitė įpiovimus ir iš paniurų pažiurėjo į Dariją.

—Ką tu čia sumanei? — klausia jis. — Išeina, kad per pusantro mėnesio tu išdirbai 50 dienų?!...

—Taip išeina, Andriejičau, —sutinka su juo Darija.

—Keista, — pradėjo pečiais traukyti pirmininkas. — O gal tu, Darija, pasidavei ant kulokų meškerės ir pati sau užkirtinių prisidirbai?

Visi užrintimai ant lazdos vienodi. Darija žiuri į juos, žiuri į tavarščą Andriejų ir nesupranta, kaip čia butų. Jos akis ypatingai traukia tas rintelis, kurį užspaudęs laiko pirmininko pirštas. Todėl sukaupus drąsą, Darija autoritetingai pareiškia:

—Šitas rintis už tą dieną, kaip aš nedagaliuodama dirbau.

—O kodėl butinai šitas? — klausia pirmininkas. — Gal šitą rintį užrintei už karvių šėriką, iš kur aš galiu žinoti; čia nepasakyta!

—O gal ir už šėriką, — sutinka Darija.

—Taip ir sakyk, — išdidžiai pareiškia pirmininkas. — Pati, mat, nežinai, o darbo apskaityme turi but viskas tikrai pasakyta. Reiškia, dirbai 50 dienų?

—Penkiasdešimt, Andriejič, penkiasdešimt... Kad tu skradžiai žemę nueitum—tyliai pridėjo Darija nusisukus į šalį.

—Na, gerai — sutinka pirmininkas ir prie Darijos pavardės parašo 50 darbo dienų. Paskui, kaip ir teisindamasis už nepasitikėjimą Darija, priduria: — Žmonių, mat, visokių yra. Vienas teisingai dienas tau paduos, o kitas, žiurėk, ir mala, nori tave prigauti. Be apsiskaitymo, Darija, jokiu budu negalima. Net man galva kvaista, kad žinotum; neatmenu, kiek kas dirba, ir gana. Ir tavarišč pirmininkas, pasitaisęs kedėje, vėl suriko:

—Sekantis!...

P. S. Vaizdeliui mintis skolinta iš rusų "oportunistų" (taip kaip musų pruseikiniai) spaudos. Jis atvaizduoja dabartinį Rusijos darbininko gyvenimą kolchozuose. Kolchozais ten vadinami kolektyviniai ukiai; tai yra stambus darbas, kurį valdo komisaras ar "predsedatelius." Darbininkai dirba paskirtą jiems darbą, bet uždirbtus produktus atiduoda valdžiai, mažai sau pasilikdami. Apie išdirbtą laiką jie raportuoja nemokšai komisarui, kuris pats turi laiko ir pažuvauti. Taigi bolševikų baudžiava, rodos, pralenkia ir buvusią ponų baudžiavą.

Kulokais ten vadina tuos ukininkus, kurie nenori dėtis į kolchozus.

—*J. Krukonis.*

[Acme-P. & A. Photo]

Chicago. — Harry Iskovitz, 51 m., gimęs Rumunijoj, sveriantis 500 svarų ir dalinai paraližuotas per 20 metų, troku tapo atvežtas į federalį teismą išsiimti pilietybės popieras.

LIETUVOS ŽINIOS

Baigiamas statyti Suv. Kalvarijoj tiltas

Suv. Kalvarija. Jau visiškai baigiamas statyti Kalvarijos didelis gelžbetoninis per Šešupę tiltas. Šis tiltas pradėtas statyti kauniškių statybos rangovų Gurvičiaus ir Raineso š. m. gegužės mėn. ir intensyviai varant darbus, galutinai bus baigtas už 2—4 savaičių, nors baigimo terminas suėjo jau spalių mėn. 15 d. Tiltas turi 41 mtr. ilgio, 7,05 mtr. pločio ir 5,56 metr. aukščio, kaštuos 55,800 lt.; prie jo visą vasarą nuolat dirbo apie 30 darbininkų. Tilto statybą prižiuri Marijampolės apskr. inžinierius p. Dragašius.

Dusetose bus elektra

Dusetos, Zarasų apskr. Valsčiaus savivaldybė susitarė su malunininku Geršonu, kuris per tris mėnesius nuo sutarties patvirtinimo turi įrengti elektros šviesą. Koncesija atiduota 15 metų. Miesteliui ir savivaldybei šviesą teiks nemokamai. Mokykloms ir mokytojams perpus pigiau.

Šaltis ir lietus užklupo bulves

Vaiguva, Šiaulių aps. Daugelis ukininkų buves ir daržus jau nukasė ir sutvarkė. Tačiau yra nemaža ir tokių, kurie šiuos darbus suvėlino. Spalių 9 d. užklupo bulves šaltis ir sniegas, o vėliau gausingas lietus. Dar nemaža dalis bulvių dabar yra lauke.

Geras kopustų derlius

Kurtuvėnai, Šiaulių aps. Šioje apylinkėje šiemet labai gerai užderėjo kopustai. Nuo didumo net jų galvos susproginėjo. Gaila, kad ukininkai susproginėjusių galvų nekerta. Jos gavę lietus ima puti.

THE MAGIC DIAL

RADIO'S GREATEST TRIUMPH

Startling! Gripping! Mysterious! The enchantment, the adventure, the thrills of World-Wide Reception now made available with this marvelous tuning control, perfected by Stewart-Warner. Have you seen it? Don't miss it!

STEWART WARNER Round-the-World RADIO

DĖL KALĖDŲ DOVANŲ

Kaip tai:

RADIO, RAKANDŲ, AUKSINIŲ DAIKTŲ, DEIMANTŲ ARMONIKŲ.

Naujos Žemos Kainos.

Šaukite

BUDRIKO KRAUTUVĘ

Jos. F. Budrik

—INCORPORATED—

3417-21 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 4705—8167

Budriko nuolatiniai programai iš radio stočių, WCFL, 970 k. Nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po pietų. Ketvergais iš WHFC, 1420 k. nuo 7:30 iki 8:30 val. vakaro.

Chicago LAW School

ACCREDITED

THE STUDY OF LAW DEVELOPS AND EQUIPS LEADERS. Most of our Leading Men, including our Presidents, have been Lawyers. TRAINED MINDS NATURALLY GO FORWARD. There is always a Great Demand for Men and Women with Legal Training. INVESTIGATE OUR UNIQUE SINGLE TEXT SYSTEM. One subject at a time. No Time Lost. New Classes formed nine times a Year. Start Studying and Earning Credits at any Time. ENTER NOW. LL.B. Degree in Three Years. Day and Evening Classes.

PRE-LAW, LAW AND POST-GRADUATE COURSES

14 EAST MONROE STREET

A. A. Anderson, President Telephone Registrar, State 6143

(Est. Feb. 3, 1896)

Pagelbėjo Geliamai Rankai, Sako Ponia Nowakowska

"Per suvirš du metu turėjau neapsakomai geliamą ranką. Naudojau įvairius linimentus, plasterius ir mostis. Tačiau niekas nepagelbėjo. Pagaliau išnaudojus dvi bonkas Inkaro Pain-Expellerio visi skausmai prapuolė. Aš dabar esu visiškai sveika, ačiu stebėtinai geram vaistui Pain-Expelleriui."

S. N.

Philadelphia, Pa.

PAIN-EXPELLER

KALĖDOMS DOVANOS DĖL VISOS ŠEIMYNOS

Dėl MOTINOS THOR elektriška SKALBIMUI MAŠINA Tiktai $49.50 $1.50 į savaitę

Dėl TĖVO PHILCO Jr. Radio $18.75 Pilnai įrengtas

Dėl SUNELIO WINNER ELEKTRIŠKAS Traukinys, Rėlės, Stotis, Tunelis, su scenerijomis ir pagražinimais. Pilnai įrengtas tiktai už $11.75

MIDGET RADIOS TIKTAI $9.95 Pilnai įrengtas

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI Po 45c

PIANUI ROLĖS 25c RADIO TUBOS 39c

RADIO PATARNAVIMAS $1.00

LIPSKY'S MUSIC and RADIO STORE

4916 WEST 14th STREET

Telefonas CICERO 1329 CICERO, ILL.

ATDARA VAKARAIS

Kalėdoms NUPIRKITE SAVO ŽMONAI

VALGIŲ GAMINIMO KNYGĄ

(COOK BOOK)

Kaina tik $1.00

Ką tik naujai atspausdinta. Prisiunčiame paštu.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

CHICAGO, ILLINOIS

DOUBLE ACTING KC BAKING POWDER

Pastebėkite puikią tešlą . . . kaip piragai laikosi švieži.

SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS

25 ounces for 25¢

MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

ALWAYS Kitchen-Fresh! KRAFT Mayonnaise

Labai švelnus . . . nus mišinys parinktinio aliejaus, švelnans uksuso, rinktinių kiaušinių, retų prieskonių. Sumaišytas mažomis del geresnio skonio.

Pristatomas ŠVIEŽIAS groserninkams kas kelios dienos. Pabandykit jį!

NOW OFFERED AT REDUCED PRICES

!

pražuvęs

Daugelis pirmuju ispudžiu dažnai esti sugadinama kokiu nors mažu iš pažiuros daiktu.

TAI yra piuku jeigu gali taip padaryt, jog kitiem patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalikas gali neleisti jums eiti pirmin.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jus noroms ar nenoroms turėsite ta kaipo užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-but toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju budu. Musu chemikai pagalios surado sustata kurs ištikro šveičia nedraskydamas dantu emalės — tas sunkus uždavinis pagalios tapo išrištas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekoriu. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

IN OUR OFFICE

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$6.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsisakymo kaina:
Chicagoje — paštu:
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiam 1.50
Vienam mėnesiui .75
Chicagoj per išnešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj paštu:
Metams $7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui .75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)
Metams $8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu

HOOVERIO PRANEŠIMAS KONGRESUI

Savo antrame pranešime kongresui prezidentas Hooveris išdėstė karo skolų klausimą, dėl kurio, kaip žinoma, šiandie eina ginčai tarpe Amerikos ir Europos. Reikia pasakyti, kad ši jo kalba reiškia žymų progresą, palyginant su tuo, ką jisai tuo klausimu kalbėjo pirmiaus.

Prezidentas Hooveris visai teisingai nurodo, kad skolos tai tik dalis tų ekonominių keblumų, kuriuos dabar turi pasaulis. Tiek valstybės, tiek privatiniai asmens užtraukė dabartines skolas tuomet, kai prekių kainos buvo daug aukštesnės, negu dabar. Skolininkų pajamos šiandie yra labai sumažėjusios ir jie nestengia jas mokėti.

Bet kad imtų kilti prekių kainos, tai turi atgyti tarptautinė prekyba, kurią dabar paraližiuoja muitai, eksporto draudimai ir visoki valiutų suvaržymai. Antra vertus, kad susitvarkytų valiutos (pinigų sistemos), reikia sumažinti valstybių išlaidas, ypatingai karo išlaidas. Tuo budu tarptautinis nusiginklavimas, muitai ir skolos yra klausimai, kurie jungiasi vienas su kitu.

Tai yra protingas ir apgalvotas dalyko išdėstymas. Bet kaip prezidentas ketina eiti prie tų klausimų išsprendimo?

Jisai ketina tuojaus paskirti komisiją, kuri imtų kartu su kitų valstybių atstovais gvildenti skolų klausimą. Ta pati komisija, jo nuomone, galėtų reprezentuoti šią šalį ir pasaulio ekonominėje konferencijoje, kuri, tur but, bus sušaukta apie pavasarį. Hooveris mano, kad kai kurie tos komisijos nariai turėtų įeiti ir į Amerikos delegaciją, kuri dalyvaus tarptautinėje nusiginklavimo konferencijoje.

Seniaus Hooveris laukė, kol skolų peržiurėjimo komisiją paskirs kongresas. Dabar jisai nutarė paimti iniciatyvą į savo rankas, kviesdamas busimąjį prezidentą Rooseveltą padėti jam sudaryti komisiją. Tai yra vienintėlis logiškas kelias, nes komisija savo darbo nepabaigs iki kovo 4 dienos, kada valdžią paims į savo rankas nauja administracija. Nebutų prasmės Hooverio paskirtai komisijai pradėti savo darbą, jeigu ji nežinotų, ar jai leis toliaus veikti naujasis prezidentas.

Pastebėtina yra tai, kad šitą Hooverio pranešimą gana palankiai priėmė kongresas, kuris dar neseniai stojo piestu prieš karo skolų klausimo atnaujinimą. Matyt, sveikam sensui ir jisai yra prieinamas. Gerą įspudį prezidento kalba padarė ir į Europą. Tuo budu šiandie yra vilties, kad tarp Amerikos ir jos skolininkų, galų gale, įvyks susitarimas.

MIRĖ SENAS SOCIALISTŲ VETERANAS

Berlyne aną dieną pasimirė sulaukęs 82 metų amžiaus, garsus Vokietijos socialdemokratų teoretikas, Eduard Bernstein. Jisai savo laiku buvo pagarsėjęs, kaipo "revizionistas", kuris bandė pakeisti kai kurias Markso ir Engelso socializmo teorijos dalis. Dėliai tos jo marksizmo kritikos kilo smargus ginčas pradžioje tarpe Vokietijos socialdemokratų, paskui viso pasaulio socialistų partijose. Vyriausias Bernsteino oponentas, kuris stengėsi apginti revoliucinę Markso teorijos interpretaciją (aiškinimą), buvo Karolis Kautskis.

Bernsteinas anaiptol nebuvo oportunistas, kaip jį įsivaizduodavo dėl jo "revizionizmo" dauguma jo oponentų. Jam niekuomet netruko drąsos ginti savo įsitikinimus. Jisai griežtai kovojo prieš Vokietijos "geležinį kanclerį" Bismarką ir už tai buvo ištremtas iš Vokietijos. 23 metus jam teko išgyventi svetimose šalyse. Tai davė jam progos asmeniškai pažinti Marksą ir Engelsą; su pastaruoju jisai keletą metų gyveno kartu ir dirbo.

Pasaulio karo metu Bernsteinas buvo vienas iš pirmutinių socialistų Vokietijoje, pasipriešinusių karo kreditų skyrimui. Kada jisai, Kautskis, Liebknechtas, Rožė Luxemburg, Haase ir kiti negalėjo pakreipti į savo pusę partijos daugumą, tai jie išėjo iš partijos ir sudarė atskirą socialdemokratų grupę, kuri paskui susiorganizavo, kaipo Nepriklausoma socialdemokratų partija. Ji kovojo už tai, kad karas butų kaip galint greičiaus baigtas, ir jos įtaka darbininkų masėse tolyn vis labiaus augo.

Bet Bernsteinas su Kautskiu nenorėjo, kad darbininkų judėjimas pasiliktų amžinai suskilęs. Kada pražėjo karas ir išnyko ta priežastis, dėl kurios nepriklausomiečiai atskilo nuo socialdemokratų partijos, juodu ėmė raginti vienus ir antrus vėl susivienyti. Galų gale, socialdemokratų vienybė tapo atsteigta. Bet Liebknechtas su Rože Luxemburg ir kai kuriais kitais Nepriklausomos socialdemokratų partijos veikėjais pateko po Rusijos bolševikų įtaka. Jie suorganizavo "Spartako" grupę ir ėmė kurstyti sugrįžusius iš fronto kareivius sukilti prieš Liaudies Įgaliotinių valdžią, kuri buvo susidariusi, pabėgus kaizeriui į Holandiją. Sausio mėnesį 1919 metų "spartakiečiai" padarė Berlyne kelis sukilimus, vienu laiku užgrobdami socialdemokratų centralinio organo "Vorwaerts" redakciją ir suimdami kai kuriuos ministerius.

Šitose kovose Liebknechtas ir Luxemburg žuvo: juodu užmušė burys kaireziškos armijos karininkų, kurie paskui pabėgo ir slapstėsi. Nors Liaudies Įgaliotinių valdžia nutarė tuos užmušėjus patraukti atsakomybėn, bet "Spartako" šalininkai vistiek kaltino revoliucinę valdžią ir šaukė žmones ją nuversti. "Spartakiečiai" susiorganizavo į komunistų partiją. Tuo budu karo metu prasidėjęs Vokietijos darbininkų skilimas tapo pagilintas ir nėra pašalintas iki šiol. To dėka Vokietijoje gavo progos pakelti galvą reakcija. Respublikos valdžia, priversta gintis nuo ginkluotų sukilimų, kuriuos nuolatos rengdavo diriguojami iš Maskvos komunistai, neturėjo jėgos likviduoti senojo režimo palikimą; o komunistų propaganda prieš respubliką stiprino jos priešus. To rezultate šiandie Vokietiją valdo generolai, ir ji vos ištruko iš fašizmo nagų.

Bernsteinas iki savo mirties stojo už demokratinio socializmo principus. Jisai nemažai prisidėjo prie to, kad Vokietijoje dauguma klasiniai susipratusių darbininkų da ir šiandie yra tiems principams ištikimi. Nėra abejonės, kad ateitis priklauso jiems, o ne bolševikiškos rųšies komunizmui.

Apžvalga

KATALIKIŠKAS "TEISĖTUMAS"

Tą smurto žygį, kuris Lietuvoje buvo atliktas 1926 m. gruodžio 17-tą, da ir šiandie klerikalai bando pateisinti, nors jos pasėkas — tautininkų diktaturą — jie smerkia. Taip, "Draugas", minėdamas gruodžio perversmo sukaktį, parašė:

"Perversmas įvyko laiku. Jis taip įvykdyta, kad niekam skriaudos nepadaryta. Susidarius nauja vyriausybė iš dešiniųjų partijų, gavo Seimo pasitikėjimą. Prezidentas taip pat teisėtu (?— "N." Red.) budu Seime buvo išrinktas. Kadangi viskas ėjo teisėtu keliu, dėl to ir krikščionys demokratai, ir ukininkų sąjunga, ir darbo federacija įėjo į kabinetą ir padėjo išvesti kraštą iš keblios ir pavojingos buties."

Čia yra keletas prasilenkimų su faktais. Visų-pirma, renkant Smetoną prezidentu, jisai negavo absoliučios seimo daugumos balsų, kaip reikalavo konstitucija, ir todėl jisai nebuvo teisėtai išrinktas. Net krik-demų spauda ant rytojaus po rinkimų pranešė, kad už Smetoną balsavo tik 42 atstovai, o reikėjo mažiausia 43, nes visas seimas susidėjo iš 85 narių.

Antra, Voldemaro kabinetas niekuomet negavo seime pasitikėjimo. Valdžia, veikdama išvien su klerikališku seimo prezidiumu (iš kurio kairiųjų partijų atstovai pasitraukė), visai nestatė balsavimui pasitikėjimo klausimo. Per keletą savaičių po perversmo seimui nebuvo leidžiama joki klausimai debatuoti. Tuo gi tarpu sulig konstitucija, ministerių kabinetas, kai tik jisai buvo paskirtas, turi prisistatyt seimui, ir tik kada seimas, išklausęs ministerio pirmininko deklaraciją, išreiškia jam savo pasitikėjimą balsavimu, tai jisai (kabinetas) gauna įgaliavimą vesti krašto reikalus. Tokio įgaliavimo Voldemaro kabinetas niekuomet iš seimo negavo.

Voldemaro kabinetas buvo sudarytas tiktai prezidento Griniaus duotu Voldemarui įgaliavimu. Konstitucijos atžvilgiu to nepakanka, nes ministeriai atsako seimui, o ne prezidentui. Be to, Grinius buvo **ginkluotų "pučininkų" grasinimais priverstas** paskirti Voldemarą premjeru. Tokiu pat smurto keliu buvo priverstas pasitraukti Sleževičiaus kabinetas. Kas daroma po prievarta, tas nėra teisėta. Tai gali suprasti kiekvienas. Jeigu "Draugo" redaktoriui kas nors, atkišęs revolverį, palieptų atiduoti šernolę, ir jisai nesipriešindamas tą paliepimą išpildytų, tai ar tatai reikštų, kad jo pinigai perėjo teisėtu budu iš rankų į rankas?

Po perversmo daugelis žmonių Lietuvoje ir Amerikoje aštriai smerkė val. liaudininkus ir socialdemokratus, kam jie tam smurtui pasidavė be pasipriešinimo. Sunku pasakyti, ar kiti, budami Griniaus, Sleževičiaus ir Požėlos vietoje butų pasielgę kitaip (beje, reikia neužmiršti, kad du socialdemokratai ministeriai buvo dar prieš perversmą įteikę savo rezignacijas ministeriui pirmininkui, tik dėl jo ligos tas klausimas nebuvo išspręstas; taigi tuodu ministeriai vargiai galėjo jausti didelį pasiryžimą pasilikti savo urėduose). Bet nežiurint, ką mes manysime apie asmeninę nuverstosios valdžios narių drąsą, padėtis buvo tokia: kraštas buvo pastatytas prieš pilietinio karo pavojų; jeigu prezidentas Grinius ir ministerių kabinetas butų geruoju nepasidavę, o valdžios šalininkai butų atsišaukę į žmones ir ištikimas armijos dalis, tai Lietuvoje butų, be abejonės, kilusi žiauri vidujinė kova. Jai kilus, sakoma, butų pasinaudoję tąja proga lenkai ir įsiveržę į Lietuvą. Mes netikime, kad tas pavojus tikrai buvo, bet toki gandai buvo Kaune paskleisti.

Liaudininkų vadai teisinasi, kad jie pasidavė, norėdami išgelbėti kraštą nuo kraujo praliejimo ir lenkų invazijos, ir jie prie to nurodo, kad tautininkai, kuriems jie perdavė valdžią, buvo davę jiems prižadą laikytis valstybės konstitucijos. Tą prižadą Voldemaras, rodos, net davė raštu prezidentui Griniui, pirma negu šis jam pavedė sudaryti naują vyriausybę. Bet Voldemaras savo prižadą sulaužė, ir klerikalai, kurie įėjo į jo kabinetą, ne tik nesistengė sulaikyti jį nuo nekonstitucinių žinksnių, bet nuolatos kurstė jį prie žiauresnių darbų. Su jų pritarimu buvo sustabdyti socialdemokratų laikraščiai ir visai opozicinei spaudai buvo įvesta aršesnė, negu caro, cenzura. Organizacijos buvo uždaromos, jų fondai konfiskuojami, visi susirinkimai buvo uždrausti, žmonės buvo areštuojami ir be teismo laikomi kalėjime. Keturi asmens buvo net sušaudyti už tai, kad jie "norėjo" padaryti sukilimą (o perversmininkai patys jau buvo sukilimą padarę!). Bet klerikalų spauda šaukė, kad "bedieviai" turį but dar aršiaus persekiojami!

Smetona, kurį smurtininkai įkėlė į prezidento kedę, ne tik prižadėjo, bet ir davė **iškilmingą priesaiką,** kad respublikos konstitucija bus saugojama. O paskui jisai ją visai atmetė ir parašė "naują konstituciją". Aišku, kiek verta buvo jo priesaika.

Bet "Draugas" šitą begėdiško smurto ir apgavingų prižadų keliu įsteigtą valdžią vadina "teisėta". Jisai sako, kad dėl perversmo "niekam skriauda nepadaryta". Tai vadinasi, jeigu tapo sutrempta valstybės konstitucija; jeigu karininkai, kurie buvo prisiekę ištikimai tarnauti respublikai, pakėlė nakties metu ranką prieš žmonių išrinktą valdžią; jeigu buvo sumindžiotos visos pilietinės gyventojų teisės, — tai visa tai nėra jokia skriauda!

O musų supratimu, tai yra pasibaisėtina skriauda — Lietuvai, jos žmonėms ir jos ateičiai. Skriauda **morališka,** visų-pirma, — nekalbant jau apie tuos materialinius nuostolius, kurie pasidarė Lietuvos liaudžiai, kada ją apniko ėsti visoks parazitiškas gaivalas, prisiplakęs prie "tautiškos" diktaturos. Tik įsivaizduokite, kad pirmaisiais Amerikos nepriklausomybės metais butų panašiu budu, kaip Lietuvoje, buvusi nuversta teisėta valdžia ir žmonėms ant sprando butų užsisėdusi karininkų ir godžių karjeristų klika: — kokia butų buvusi šios šalies istorija per pastaruosius pusantro šimto metų? Ar Jungtinės Valstijos butų pavirtusios laisviausia, turtingiausia ir galingiausia valstybe pasaulyje?...

Taigi to **biauraus** smurto pateisinti **negalima.** Gruodžio 17 dienos piktadariai padarė baisią žaizdą Lietuvai. Patys klerikalai šiandie verkia krokodilio ašaromis, kad Lietuva jau penkeri su viršum metai nebeturi seimo. Bet perversmo tikslas juk ir buvo nuversti žmonių išrinktą atstovybę. Jeigu klerikalai rėmė tuos, kurie prieš ją pakėlė ginklą, tai jie atsako ir už visas pasėkas.

TRUMPAI APIE VISKĄ

Giraitės Žentas.
(J. Diemedėlis)

TRUKSTA SENSO.

Amerikos lietuvių spaudą pavartai ir matai, kad pradedant bolševikais ir baigiant katalikais, mes visi nusistatę prieš prohibiciją, kaipo nelemtą padarą. Bet iš kitos pusės mes imam ir panaudojam prohibiciją tikslo (kad ir nedoriausio) siekdami. Tai buna tuomet, kuomet mes norime savo priešą galutinai "nunakinti".

"Tiesiajai" bolševikų linijai (bimbiniams) pritruko argumentų kovoje su "skloka" (pruseikiniais). Todėl jie dabar gale žodžio pruseikiniams prikiša girtuoklybę, munšainą, "spykizes" ir t. t. Atsikirsdami jiems, pruseikiniai įrodinėja, kad ir bimbiniai tą patį "griešką" pildo. Kartą "Naujoji Gadynė" pašventė daug vietos tulai čikagietei, bimbinei, kad ji įsisteigus "spykizę". Ir čia tiek tulžies išliejama, kad ta moteriškė perstatoma didžiausia nedorėle kriminaliste.

Nuo bolševikų nei per žingsnį neatsilieka ir musų fašistai. Ir jie, kaip ir anie, jei tik pritruksta argumentų (o jų visuomet jiems truksta), tuojau koliojasi girtuokliavimu (šituo frontu fašistai atakuoja ypač nepatinkamus sau SLA. narius).

Aš pasakyčiau, kad tiems žmonėms truksta senso, šalto proto; o šalto proto netenka pikčiurna, kuris, anot žmonių posakio: supykęs ir pirkdamas žodį pridėtų. Bet argi jųs, "kritikai," "spykizių" nelankote? Ar jusų pasekėjai jų neužlaiko? Ar jųs negeriat? O, taip labai plačiai, tik jųs manot, kad svietas jus nemato. Kur logika? Juk ir jus žinote, kad Amerikos plačiosios masės tą "biznį" nelaiko tokiu jau biauriu, kaip prohibicijos agentai.

Ir taip kalbėdamas, aš neturiu omeny stambiųjų butlegerių. Ir to "biznio" neteisinu, nelaikau doru ar gražiu, bet ar galima smerkti darbo žmogų, jei jis, neturėdamas geresnių pragyvenimui šaltinių, nors tokiu budu duoną pelno? Visai ne.

Taigi nors ir fašistų-bolševikų spauda, bet turėtų buti rimtesnė.

—o—

Ir polemika geras daiktas.

Redaktoriai, abelnai, vengia polemikų. Tos rušies raštus jie be pasigailėjimo gurban bruka. Bet kaip kada kritika-polemika tulam taip kaip su samčiu į galvą proto įkrečia. Omeny turiu "Keleivio" "perestrielką" su kun. B. F. Kubilium.

Tas vargšas pereitą vasarą parvažiavo iš Lietuvos 100% tautininkas-fašistas. Prižadėjo visomis keturiomis skelbti čia fašizmo evangeliją (nors pats pirmiau buvo socialistas, bolševikas ir niekų niekas).

Ir štai po jo stogu atkeliauja kita asaba ir tai socialistė. Papasakoja spaudai visai kitokių įspudžių. Musų "daktaras" išeina į "mušį" už "garbingąjį" fašizmą. Ir... po "smarkių kovų" musų "generolas" bėga iš mušio lauko be titulų ir be visų garbės ženklų!... Kokia ironija!...

O štai vėl.

Iš savo lizdo išvytas atskrenda į Ameriką dain. J. Babravičius. Aplanko fašistų pastogę, bet nieko: nesiskundžia. O gal skundės, bet negirdėjo.

"Tėvynės" pastogėj p. Babravičius pasisako, ką jam sopa. Brooklyno ir Lietuvos fašistai jį puola už tai. — "Kam tu skundiesi, kad pas mus negerai? Gėdą mums darai!..."

Bet p. Babravičius "prie kaltės" neprisipažįsta ir apeliuoja į visą Amerikos lietuvių spaudą.

Ar tai ne ironija? Gaila man p. Kubiliaus, gaila p. Valaičio. Na, ir kas jums, ponai, liepė save išplakti?

"Naujienose" truksta.

Ko? Amžinos atminties Dr. Karaliaus. Jo trumpus, bet turiningus, pilnus išminties ir teisėtumo straipsnelius be galo mėgau skaityti.

Juose aš rasdavau grožę, dailę, meną; nes tą viską ir gali rasti tik ten, kur nėra melo, veidmainystės, apgaulės.

Taip, dr. Karalius buvo kilnus žmogus, bet mes jo jau neturime. Kilnieji musų mizerijoj žusta.

—o—

Dar "Naujienose" pasilgau ir Emilijos D. Jos raštai visuomet gražųs, darbininkiški ir dienos klausimu. Ypač man patiko jos vaizdelis "Gyvanašlė" (Tilpo š. m. gegužės 10 d.) Čia labai gabiai atvaizduota šių dienų gyvenimas. O tokių gyvanašlių, kaip anoji, mes Amerikos lietuviai turime tukstančius. Šitokiomis temomis mums reikėtų dažniau pakalbėti, parašyti, gal tas bent kiek teigiamai paveiktų musų šeimynų griuvimą.

Emilija D. mums nemirė, ji dabar skraido Lietuvos laukeliuos ir iš ten parašys mums dar gražesnių vaizdų.

Pažinau ją kaip Virvytę dirbdamas "Keleivio" redakcijoj. Ji mums teikdavo gražių, moderniškai parašytų eilių.

Emilija, laukiame raštų!

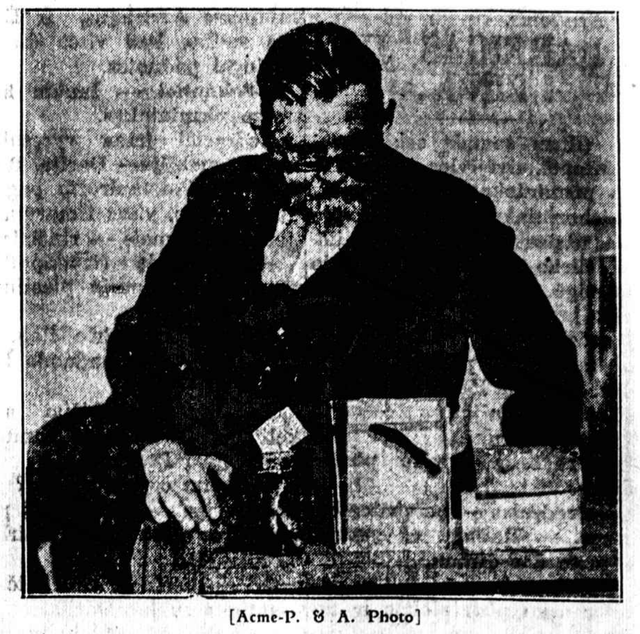

[Acme-P. & A. Photo]

Rusų mokslininkas Dr. N. A. Borodin, kuris eksperimentuodamas Harvardo universitete, specialiame refrigeratoriuje sušaldė žuvį, kuri įdėta į vandenį tuojaus atgijo. Paveikslėlyje matytis viename stikle sušaldytos žuvys, o kitame — jau atgijusi žuvis. Betgi vandenyje sušaldyta žuvis miršta.

KULTURA No. 11 Naujas įdomus numeris. Kaina 45c. Galima gauti Naujienose.

Šiandie atėjo KOVA No. 7. Galima gauti ją Naujienose. Kaina 10c.

"NAUJOJI BANGA"
Atėjo pirmas numeris Uruguay pažangiųjų lietuvių leidžiamas laikraštis. Galima gauti "Naujienose". Kaina tik 5 centai.

BOSTONIEČIŲ ATYDAI
Naujienas galima gauti nusipirkti kasdien pas p. M Andelman, 284 Tremont St., Boston, Mass.

"Naujienose" galima gauti Uruguajaus, Pietų Amerikoj, lietuvių laikraščius:
"Naujoji Banga" (No. 5)
"Tribuna" (No. 4)
Kaina 5c kiekvieno.

Garsinkitės "N-nose"

CHICAGOS ŽINIOS

Šiandien J. Babravičius dainuoja iš W. M. A. Q.

Garsus lietuvių dainininkas Juozas Babravičius šįvakar dainuos per National Broadcasting stočių tinklą. Chicagoje programą perduos stotis WMAQ, 670 kc., 9:30 iki 10 naktį.

"Road To Life" rodomas southsidėje

Rusijoje pagamintas filmas "Road to Life" — "Kelias į Gyvenimą" bus rodomas dvejuose southsidės teatruose, Crane, prie 4236 Archer Ave,, ir Eagle, 3324 South Morgan Street.

"Kelias į Gyvenimą" atvaizduoja karo našlaičių — "bezprizornyje" gyvenimą.

Policistas nušautas susirėmime su vagiliais

Brighton Parko policijos stoties policistas J. Chap vakar buvo pašautas, kuomet susirėmė su vagiliais pirmam aukšte namų, 4251 South Francisco Ave.

Vakarų parkų komisionieriai leidžia $4,000,000 bonų

West Park board komisionieriai šiandien paleido į rinką $4,000,000 bonų. Parkų taryba esanti labai sunkiose finansinėse aplinkybėse ir mananti, kad priseis paskelbti bankrotas. Bonus žada pirkti tulas rytinis bankas, mokėdamas $85 už $100.

Paleis 200 pataisos namų įnamių Kalėdoms

Majoras Cermakas vakar paskelbė, kad kalėdoms žada paleisti 200 Chicagos pataisos namų įnamius. Jiems bus dovanota ir bausmė. Amnestijai parinkti tik tie kaliniai, kurie dar turi sėdėti tik savaitę, kitą.

Policijos pašautas gengsteris kovoja su mirtimi

Caponės šulas ir vienas jo alaus sindikato viršininkų Frank Nitti guli Bridewell kalėjime, kur atkakliai kovoja su mirtimi. Jį pašovė policija. Nuo jo atimtas raštas, kurį banditas, užkluptas, mėgino sukramtyti. Northwestern universiteto kriminologai mėgina pusiau sukramtytą laiškelį iščifruoti.

Vakar miesto darbininkai gavo $2,000,000 algų

Chicagos miesto darbininkai vakar gavo $2,118,000 algų už paskutines rugpiučio mėnesio savaites. Ryt 18,000 mokytojų gaus tokią pat sumą už pirmas dvi gegužės savaites. Greitu laiku pinigais bus aprupinti ir kitų valdžios įstaigų darbininkai.

Apdovanotas medaliu už neturtingų šelpimą

Chicagos universitetas vakar suteikė Rosenbergerio medaliu Edward L. Ryerson, Jr., Joint Emergency Relief komisijos pirmininkui už pasidarbavimą visuomenės gerui, tai yra — neturtingų šelpimui.

Chicagoje suorganizuotas kooperatyvų urmo sandėlis

Kelios dešimtys Jungtinių Valstijų atstovai suvažiavę Chicagon nutarė sukoncentruoti kooperatyvų urmo užpirkimus ir tuo tikslu įsteigė "National Consumers Cooperatives, Inc." Konferencijoje dalyvavo atstovai iš Wisconsin, Nebraska, Minnesota, Illinois, Indiana ir kitų valstijų kooperatyvų.

Pataria Chi. L. D. Sav. Paš. persikelti į Southside

Nuo Southsidės priklausąs tolimesnis organizacijos augimas

Chicagos Lietuviai žino, kad Chicagos Lietuvių Draugija Savitarpinės Pašalpos yra viena stambiausių organizacijų Chicagoje. Taipgi mums yra suprantama, kad Draugija nėra kokia lokalė, tai yra vienos bei kitos dalies miestę, bet visos Chicagos lietuvių. Pertat, laikas Chicagos Lietuvių Draugijos valdybai ir nariams pagalvoti, kad Draugijos susirinkimai, Draugijos parengimai, butų tokioje Chicagos mieste dalyje, kame yra lietuvių centras.

Organizacija išaugo ačiu Southsidiečiams

Tiesa, kolei Draugija buvo maža, ji buvo kaip ir Northsidės lietuvių Draugija, bet išaugo, išbujojo, ačiu paramai Southsidės lietuvių. Bet Southsidės lietuviai jaučiasi apvilti štai kame: mane Draugijon įrašė šitos Draugijos pirmininkas, apie du metai atgal, tikrindamas, kad Draugijos susirinkimai bus atkelti tokion vieton, kad visiems organizacijos nariams butų patogus privažiavimas. Tam buvo patikėta — kas netikės pirmininkui.

Šitaip buvo kalbama, kiek žinau visiems Southsidiečiams. Tokiu budu, musų čia sužvejojo keliolika šimtų. Mes visi dėjomės prie šitos organizacijos vien tuo sumetimu, kad ji darysis sulig savo esamo vardo ir tikslo visos Chicagos lietuvių draugija. Tečiaus prie to neinama. Susirinkimai laikomi Northsidėj, vakarai rengiami Northsidėj, valdybos susirinkimai Northsidėj!

Intelektualės jėgos Southsidėje

Neapsiriksiu pasakęs, kad Chicagos lietuvių intelektualės spėkos yra ne Northsidėj, bet Southsidėj ir kad šios organizacijos intelektualės spėkos yra ne Northsidėj, bet Southsidėj. Iš kur tie daktarai, advokatai, aptiekoriai, menininkai ir kiti — nugi iš Southsidės.

Dabar kada atėjo svarbiausias momentas organizacijų vienijime, tai Draugija vėl savo seną demagogiją vartoja: "Girdi, mes esam pasirengę keltis arčiau South arba visai į South. Jeigu Draugija nori musų paramos, nori kad mes ją išaugintumėm iki keliolikai tukstančių narių — ji tuoj turi kelti susirinkimus į Lietuvių Auditoriją arba bent į tokią vietą, kad southsidiečiams nereiktų pašvęsti kelias valandas važiuojant į Draugijos susirinkimą ir kad Southsidiečiai nebutų ignoruojami kaip kad buvo iki šiam laikui.

Jaunoji gentkartė daugiausiai lietuviška — Southsidėj

Taipgi butinas reikalas priminti, kad jaunoji lietuvių gentkartė ant kurios Draugijos ateitis remiasi — ta jaunoji gentkartė daugiausia lietuviška yra Southsidėj. Ir šitas jaunimas nesiduos lengvai save įtraukti į Chicagos Lietuvių Draugiją S. P, kolei šitos organizacijos centras nebus Southsidyje.

Tegul pagalvoja Chicagos Lietuvių Draugijas Savitarpinės vadai ir paprastieji nariai — mano šitas patarimas yra naudingas del organizacijos augimo. Aš veik visoms lietuviškoms pašalpos organizacijos matau greitą galą, vien Chicagos Lietuvių Draugija Savitarpinės Pašalpos, turi tinkamą progą augti, bet tegul išlygina esamą klaidą. Neužmirškite, kad Chicagos South'ai yra Chicagos lietuvių širdis.

Inteligentas.

[Acme-P. & A. Photo]

Bancroft Gherardi, vice-prezidentas American Telephone & Telegraph Co., kuris gaus Edisono medalių už pasižymėjimą inžinierystėje.

Laiškai Naujienų Ofise

Jeigu tamstos vardas randasi šiame laiškų sąraše, malonėkite tuoj ateiti ir atsiimti, nes priversti busime greit laiškus grąžinti S. Valst. paštui.

P. Arlauskas — 2
B. Ambrose
Miss Connie Grance — 2 laiškai ir bundulis
Gus Kresal—Anna Dresal
Stanley Navicky
K. Obersh
V. Posner
S. Povell
Martinas Ramanauskas
Wm. Samuolis — 2
A. Satas
Julu Ramkus
J. Rimkus. Paveikslai iš Radviliškio

Buy gloves with what it saves

Nėra reikalo mokėti 50c ar daugiau kad gauti gerą dantų rinkelę. Listerine Tooth Paste, didelis tubas parsiduoda už 25c. Ji valo ir apsaugo dantis. Be to galite sutaupinti $5. už kuriuos galite užsipirkti 5 pirštinaites ar ką kita. Lambert Pharmacal Co

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

Graboriai

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Koplyčia Dovanai
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

Tel. Republic 3100-3101
KOPLYČIA IR VARGONAI DYKAI
J. J. BAGDONAS
Graborius
2506 West 63rd St.
Nuliudimo valandoje patarnauju simpatingai ir iškilmingai su muzika, dainomis, prakalbomis ir su tinkama pagarba nulydžių į amžiną poilsio vietą.

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvėse patarnauju geriau ir pigiau negu kiti todel, kad priklausau prie grabų išdirbystės
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Seniausia ir Didžiausia
LIETUVIŲ
GRABORIŲ ĮSTAIGA

EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rųšies palaidojimą. Mes nieko nerokuojame už atvežimą mirusio žmogaus kuno į musų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.

Reikalui esant, musų automobilius atvažiuos į jusų namus ir atveš į musų įstaigę, kur galėsite pamatyti didžiausį pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiurint į tai, ar jųs ką pirksite, ar ne.

EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulance patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturios Moderniškos Koplyčios Dėl šermenų. Pašaukite EUDEIKĮ pirm negu kreipsitės kur kitur.

EUDEIKIS
JUSŲ GRABORIUS
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

PETRONĖLĖ PASZKIEWICZ

Persiskyrė su šiuo pasauliu gruodžio 19 dieną, 1:30 valandą po piet 1932 m., sulaukus apie 46 metų amžiaus, gimus Lietuvoj. Amerikoj išgyveno 27 metus.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Raulą, 2 dukteris, Jadvygą ir Pauliną, sunų Mikolą, 2 žentus Stanislovą Petkus ir Kazimierą Lauraitis ir gimines.

Kunas pašarvotas randasi 3029 So. Emerald Ave. Tel. Victory 4342.

Laidotuvės įvyks pėtnyčioj gruodžio 23 dieną, 8 val. ryte iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Petronėlės Paszkiewicz giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Vyras, Dukterys, Sunus, Žentas ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius L. J. Zolp. Tel. Boulevard 5203.

PATENTS

Laikas daug reiškia prie patentų. Neriškuokite vilkindami su apsaugėjimu savo sumanymų. Prisiųskite braižinį ar modelį del instrukcijų, arba rašykite del NEMOKAMOS knygutės "How to Obtain a Patent" ir "Record of Invention" formos. Nieko neimam už informacijas ką daryti. Susirašinėjimai laikomi paslaptyje. Greitas, atsargus, rupestingas patarnavimas.

DYKAI KNYGELĖ

CLARENCE A. O'BRIEN
Registered Patent Attorney
43-A Security Savings & Commercial Bank Building
(Directly across street from Patent Office)
WASHINGTON, D. C.

PROBAK-
suteikia barzdaskutyklos komfortą skutimos namie
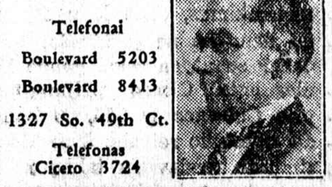
(PROBAK BLADE)

Graboriai

Lachavich ir Sunus
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiame atsišaukti, o musų darbu busite užganėdinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Musų Patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

I. J. ZOLP
Graborius Chicagoj
1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th Ct.
Telefonas
Cicero 3724

Lietuvės Akušerės

Mrs. ANELIA K. JARUSH

Physical Therapy & Midwife
Naujoj vietoj
6109 *South Albany Avenue*
Phone
Hemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir t. t. Moterims ir merginom patarimai dovanai.

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, nuima kataraktą, atsitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančią mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis pagal sutartį. Akinių kainos per pusę pigiaus, kaip buvo pirmiau.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Patyrimas Komplikuotuose Atsitikimuose
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12

Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Lietuviai Gydytojai

DR. MARGERIO
PRANEŠIMAS
Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 8483

Dr. C. K. Kliauga
DENTISTAS
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis
2420 W. *Marquette Rd. arti Western Av*
Phone Hemlock 7828
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis
1821 *So. Halsted Street*

DR. C. KASPUTIS
DENTISTAS
Grįžo iš Europos ir vėl praktikuoja senojoj vietoj.
VALANDOS: 10-12 A. M. 2-6 P. M. 7-9 P. M. Sekmadieniais ir kertvirtadieniais pagal susitarimą.
3335 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 9199

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 W *Madison St.*
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

A. L. Davidonis, M.D
4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte:
nuo 6 iki 8 valandai vakare.
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1— ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį.
Rezidencija 6628 *So. Richmond Street*
Telefonas Republic 7868

Ofiso tel. Prospect 1028
Rez. ir Ofisas 2359 *So. Leavitt St.*
Canal 0706
Dr. J. J. Kowarskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63*rd St., Chicago*
Ofiso valandos: 2-4 ir 7-9 val. vak.
Šventadieniais pagal susitarimo

Office Valandos, 2-4; 7-9
4140 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7650
Dr. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. Canal 0402
CHICAGO.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 W. 35th St.
Cor. of 35th & Halsted Sts)
Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėldieniais pagal sutartį.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914
DR. NAIKELIS
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted Sts)
Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9
Nedėldieniais pagal sutartį.

Daktaras V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo savo ofise patinusias, išputusias blauzdų gyslas.
Valandos nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.
3343 *South Halsted Street*
Tel. Boulevard 1401

Dr. Suzana A. Slakis
Moterų ir Vaikų ligų Specialistė
4145 Archer Ave.
Ofiso Tel. LAFAYETTE 7337
Ofiso val. kiekvieną dieną nuo 9 iki 12 ryto (išskyrus seredomis). Taipgi nuo 4 iki 8 val vakare. Utarninkais ir Ketvergais.
Rez. Tel. HYDE PARK 3395

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 *Archer Avenue*
Telefonas Virginia 0036

Rez. 6600 *South Artesian Avenue*
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 *So. Halsted Street*
CHICAGO, ILL.

Lietuviai Gydytojai

DR. M.T. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
4645 S. Ashland Ave.,
Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 *South Western Avenue*
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. A. L. YUSKA
2422 *W. Marquette Rd.*
kampas 67th ir Artesian Ave.
Telefonas Grovehill 1595
Valandos nuo 9 iki 11 ryto nuo 2-4 ir 7-9 po pietų, seredoms po pietų ir nedėlioms pagal susitarimą.

Dr. Vincent C. Steele
Dentistas
1180 Archer Avenue

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street

DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro nedėliomis pagal sutartį.
4847 *West 14th Street*
CICERO, ILL.
X-Ray . . Phone Cicero 1260

Ofiso tel. Lafayette 7031
Rez. tel. Virginia 1829
Dr. V. E. Siedlinskis
DENTISTAS
4143 *Archer Avenue*
Kampas Farncisco Avenue

Įvairus Gydytojai

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 *W 18th St., netoli Morgan St*
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai
Hyde Park 6755 *ar Central* 7464

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metai
OFISAS
4729 *South Ashland Ave., 2 lubos*
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DŽIOVOS
Moterišku, Vyrišku ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro .Nedėl. nuo 10 iki 12 v. dieną.
Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. MAURICE KAHN
4631 *South Ashland Avenue*
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną. 2 iki 3 po piet 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3200

Ofiso: Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
Jei neatsiliepia šaukite Central 7464
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas odos ligų ir venerišku ligų
Ofisas
3102 So. Halsted St.
kampas 31st Street
Val.: 10—11 v. ryto 2—4, 7—9 v.v.
Nedėliomis ir šventadieniais 10—2.

Advokatai

A. A. SLAKIS
Advokatas
Miesto Ofisas 77 W. *Washington St.*
Room 905 Tel. Dearborn 7966
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn. ir Ketv.—6 iki 9 val.
4145 *Archer Ave. Tel. Lafayette* 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas State 7660; Valandos 9—5
West Side: 2151 W. 22nd St.
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vak. 6 iki 9
Telefonas Roosevelt 9090
Namai: 6459 S. Rockwell Street
Utarninko, Ketvergo ir Subatos vak. 7 iki 9
Telefonas Republic 9600

JOSEPH J. GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 *South Ashland Ave.*
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 *So. Rockwell St.*
Tel. Republic 9723

J. P. WAITCHES
ADVOKATAS
52 E. 107th St.—prie Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950—6377
4600 So. Wood Sts—Ketvergo vak.
Tel. Lafayette 6393
160 N. LaSalle St. — pagal sutartį

Nepaprastos dvejų Bridgeporto lietuvių mirties aplinkybės

Rasti negyvi Ignas Skuskis ir Mykolas Kovalskis

Kavalskis rastas sėdinčioj pozicijoje prie stalo, o Skukis garadžiuje

Vakar rytą, užpakalyje namų, 962 West 36th Street, garadžiuje, rastas negyvas lietuvis Ignas Skuskis, 48 metų.

Mirties priežastis ikišiol nežinoma, bet spėjama, kad tai buvusi arba širdies liga, arba Skuskis mirė persišaldęs ir išbadėjimo.

Širyt pomirtinis tyrinėjimas į Skuskio mirtį

Šį rytą Mažeikos lavoninėje 3319 Auburn Ave., įvyks pomirtinis tyrinėjimas, kuris gal suras tikrą mirties priežastį.

Kiek žinoma, Ignas Skuskis giminių Chicagoje neturėjęs. Jo sesuo gyvenanti kur tai Illinois valstijoje, mažame miestelyje.

Mirė atsisėdęs prie stalo

Antras lietuvis miręs širdies liga, taipgi Bridgeportietis, Mykolas Kovalskis, 3215 South Union Ave. Jį rado negyvą sėdinčioje pozicijoje, prie stalo.

Mikas Kovalskis buvo senas Bridgeporto gyventojas. Žmona mirė kiek laiko atgal. Vėlionis paliko dukterį Oną ir sunų Petrą, be to, kai kuriuos kitus giminaičius. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, 8 valandą ryto iš 3201 South Auburn Ave. Patarnaus Eudeikis.

[Acme-P. & A. Photo]

Buvęs Vokietijos kaizeris Wilhelm ir jo žmona Hermine jų ištrėmimo vietoj — Doorn pily, Holandijoj. Pereitą savaitę pily suimta pasislėpęs ginkluotas žmogus, kuris, kaip įtariama, taikėsi ex-kaizerį nužudyti.

Vakar rytą ligoninėj pasimirė Jonas Buchinskas

Sirgo apie keturias savaites; buvo plačiai žinomas tarp Chicagos lietuvių

Jonas Buchinskas, 2859 West 40th Street., vakar mirė German Evangelical Deaconess ligoninėje, 5421 South Morgan Street. Užmerkė akis 1:30 valandą ryto.

Velionis sirgo beveik keturias savaites. Susirgo smegenų uždegimu, prie ko vėliau prisidėjo plaučių uždegimas.

Velionis Jonas Buchinskas plačiai žinomas tarp Chicagos lietuvių buvo 46 metų amžiaus. Amerikon atvyko apie 1906 m. Lietuvoje jau buvo pradėjęs studijuoti advokaturą, kurią pabaigė De Paul universitete Chicagoje. Turėjo teisių daktaro laipsnį. Vėliau baigė inžinieryste ir iki ligos dirbo Commonwealth Edison Co.

Neskaitant kitų giminių, paliko žmoną Eleną Buchinskienę, ir dukteris, Johanna, 16 metų, ir Anarete—8 metų, o Lietuvoj, Panevėžyje—senus tėvus.

Laidotuvės įvyks penktadienį, lygiai antrą valandą po pietų iš graboriaus J. F. Radžiaus koplyčios, 3238 South Halsted Street į Lietuvių Tautiškas kapines.—A. J. S.

Pastarieji metai įrodė nepaprastą spulkų saugumą

Nurodomas skirtumas tarp bankų ir spulkų; spulkų šėrai ir kiti investmentai

Statymo ir Skolinimo bendrovės-spulkos nedaro biznį, kaip bankai. Jos neturi, pav. čekių sąskaitų, paprastų taupymo sąskaitų, neduoda paskolų ant neparemtų notų ir nespekuliuoja biržos vertybėmis, stakais ir bonais. Visas statymo ir skolinimo bendrovių biznis yra paremtas ant morgičių mažiems namams.

Statymo ir Skolinimo bendrovės jau gyvuoja daugiau kaip šimtą metų. Jų stiprumas ir saugumas buvo tinkamai išbandytas per tą ilgą laiką, ypatingai per pastaruosius kelerius metus. Jos parodė tokį stiprumą ir saugumą, kad užsitarnavo visų žmonių pasitikėjimą, kurio nei bankų užsidarymas nesumažino.

Kuomet įvairių bendrovių, bankų vertybės galvatrukčiomis puolė žemyn, kuomet kai kurie investmentai paliko visai beverčiai ,statymo ir skolinimo bendrovių šėrai netgi neparodė tendencijos pulti.

Spulkų šėrininkai dabar supranta, kad iš visų investmentų, spulkų šėrai yra saugiausi. Chicago spulkų vedėjams tankiai tenka išgirsti nuo klientų džiugavimas, kad jie nenustojo turto, kaip kiti, nes įdėjo savo pinigus į spulkų šėrus.

"Spulkų šėrai yra vienas iš šviesiausių spindulių Jungtinėse Valstijose", kartą pareiškė autoritetas.—Paul M. Smith.

Gražus ir margas socialistų lokalo parengimas Roselande

Nusisekė šeštadienį surengti "lantern šokiai"

Roselando socialistų lokalas, svetainėje prie 10826 S. Michigan Ave., šeštadienį, gruodžio 17 d., surengė "lantern šokius". Žmonių skaičiumi, savo margumu šokiai nustebino atsilankiusius. Ypatingai daug susirinko jaunimo.

Šokius žymiai pamargino trumpas programėlis, kuris nebuvo iš anksto numatytas. Tulas italas pašoko tautinį šokį, kitas užtraukė kelias melodingas dainas ant armonikos. Vėliau, jaunimas, orchestro pritariamas, sudainavo porą revoliucinių dainų.

Atsilankius į tokį musų draugų parengimą, nenoroms pagalvoji, kada musų lietuviai pabus iš letargo. Ar ne laikas kelti ,eiti suarti tuos dirvonus, kurie dabar pižžolėmis apaugę, ir priruošti juos tinkamai sėklai? Roselando apylinkės lietuviai, atsiliepkite!

—Senas Antanas.

Cicero draugijos ir kliubai baigia prisiruošimą 1933 met.

Lietuvių Namų savininkų kliubas rupinasi aktualiais Cicero klausimais; R. R. kliubo rinkimai

Pirmieji priešmetiniai susirinkimai jau įvyko; kiti dar įvyks šio mėnesio pabaigoje. Sekančiais metais sausio mėnesį naujos valdybos užima savo vietas.

Lietuvių Republikonų kliubas yra iš visų silpniausias, nes republikonai šioje apylinkėje atgyveno savo dienas. Jų vietą užima demokratai, o skirtumo tarp tų ponų nebuvo ir nebus.

"Perversmas" R. R. Kliube

Visų įdomiausias susirinkimas buvo R. R. kliubo. Narių susirinko pilnutėlė Lukštos svetainė. Po visokių raportų ir tarimų eita prie valdybos rinkimų. Pirmininkas Leo Švegžda, didis kliubo rėmėjas, vos keliais balsais atlaikė savo vietą. Pagelbininku išrinktas F. Jasutis. C. Genis per devynius metus užėmęs užrašų sekretoriaus vietą, pralaimėjo K. Jokubkai. Finansų raštininku Ben Tumavičia, vienas uoliausių kliubo darbuotojų. J. Kimbarkas, per daug metų teisingai tarnavęs kliubui neteko iždininko vietos, kuomet balsų skaičium jį pralenkė J. Račkauskas. Susirinkimas ir valdybos rinkimas gerai parodo, ką organizuota grupė gali padaryti.

Taip betriukšmaujant prisiartino 12-ta nakties, o čia puota laukia. Todel, daug svarbių tarimų palikta sekančiam susirinkimui.

Kliubo basketball jauktas pasekmingai veikia. Visi lošėjai čia gimę jaunuoliai. Beje, organizuojama naujas "hochey" jauktas.

Liet. Namų savininkų kliubas auga nariais

Lietuvių Namų savininkų kliubo susirinkimas buvo gana skaitlingas nariais ir turtingas sumanymais. Komisijos veikia. Be to, prie kliubo vis prisideda naujų spėkų. Laikrodininkas p. Pocius retai lanko susirinkimus, bet kaip ateina tai daug ką naujo atneša. Visi dabar su atyda seka, gaudo žinias apie Cicero prijungimą prie Chicagos ir $75,000 bonų del miestelio reikalų. Šiuo klausimu ir fondavimu taksų 2-tai metų bus balsuojama sausio 31 dieną.

Į naują kliubo valdybą įeina sekanti asmenys; pirm. A. F. Pocius, pirm. pagelb. J. F. Kimbark, rašt. A. Tumaviče, finansų rašt. J. Bartašius, ižd. A. J. Liutkus, kontrolės rašt. K. P. Deveikis, ižd. glob. M. Šriubas ir F. Undraitis.—Tas Pats.

Pataria lietuviams apsisaugot perkant elektros vielas

Nuo blogai pagamintų vielų tankiai kyla gaisrai, sako Chicagos elektros biuro komisionierius.

Per paskutinius kelerius metus Chicagoje žymiai auga skaičius gaisrų, kilusių nuo elektros dratų. Nuo netinkamų dratų sudegė ar apdegė ir kelių lietuvių namai. Tuo tikslu Chicagos miesto gaso ir elektros komisionierius W. A. Jackson prisiuntė "N." persergėjimą namų savininkams kuriame sako:

"Gaisrai ir nelaimės tankiai išsivysto iš netikusių vielų, kurios neatatinka biuro reikalavimams ir yra pigiai padarytos. Tokios vielos vadinamos "bootleg" vielomis.

Standartinės vielos turėsiančios "apyrankes"

"Musų pastangos padėjimą pataisyti ir išsiumti iš rinkos blogos rųšies vielas neatnešė daug rezultatų, nes jos mažai kuo skiriasi nuo standartinių. Jos yra kiek plonesnės, todel, kad jų insuliacija nėra tiek gera.

"Namų šeimininkės, paprastai, tokias, plonesnes vielas ir išsirenka, nes jos esančios ne tiek žymios ir tt.

"Griebdamasis konkrečių žinksnių kovoje prieš netinkamų vielų pardavinėjimą, elektros biuras susitarė su dirbtuvėmis ir dabartiniu laiku standartinės vielos bus gaminamos su tam tikromis "apyrankėmis" su parašu "Underwriters Laboratories".

Šimtas gaisrų į metus laiko nuo blogų dratų

"Pereitais metais nuo netinkamų vielų kilo virš šimtas gaisrų". Ragindamas namų savininkus apsisaugoti, kom. Jackson pataria išsidėvėjusias ir "bootlegines" vielas pakeisti prie pirmos progos. Tai turėtų padaryti ypatingai tuose namuose, kur yra vaikų.

Immigrants Protective League paieško J. Dobrovolskienės

Amerikon atvažiavusi balandžio 22 d. 1932, laivu "President Roosevelt"

Immigrants' Protective League, 824 South Halsted Street kreipėsi į "Naujienas" prašydama padėti surasti Jozefą Dobrovolskienę ar jos tariamą giminaitę Jozefiną Durdulis.

J. Dobrovolskienė atvažiavo į Jungtines Valstijas iš Lietuvos laivu "S. S. President Roosevelt", balandžio 22 d., 1932 m. ji buk tai važiavusi pas savo giminaitę Jozefiną Durdulis, kuri gyvenusi adresu 115 So. California Avenue, Chicago.

Skaitytojai turį žinių apie paieškomąsias raginasi susižinoti su lyga, aukščiau nurodytų adresu.

Radio valanda

Pereitą sekmadienį su tikru pasigerėjimu teko klausytis lietuvių radio programo iš stoties WCFL nuo 1 iki 2 val. po pietų, kurį davė Jos. F. Budriko krautuvė, 3417 S. Halsted St., pardavėjai radio, rakandų ir muzikalių instrumentų.

Visą dainų programą išpildė didžiulis "Birutės" choras po vadovyste Miko Jozavito su solistais: Julė Gapshis, p-lė Tverijonas, Ryta ir Stasys Rimkus. Taipgi buvo trumpas vaidinimas "Makalų šeimyna pas Budriką", kuris irgi padarė gerą įspudį. Be to programe dalyvavo Budriko radio orchestras.--K.

Pirmą Kartą SOUTH SIDĖJ

CRANE TEATRE 4236 Archer Ave. 4 DIENAS Pradedant

EAGLE TEATRE 3324 S. Morgan St. 3 DIENAS Pradedant

Treč., Gruodžio 21 d.

RUSIJOS PASTEBĖTINA DRAMA "MILIJONAS LAUKINIŲ VAIKŲ"

"ROAD TO LIFE"

Kalbama Filma su Angliškų tekstu. Jokio Pauaštinimo Kainos.

Vilnies byla atidėta iki sausio 23 d.

Dėl tam tikrų "Vilnies" advokatų manevrų, byla prieš laikraščio redaktorius ir menadžerį už skleidimą gandų apie spulką, atidėta iki sausio 23 d., 1933.

PRANEŠIMAI

Ciceros Lietuvių Liuosybės Namų Bendrovės visotinas priešmetinis dalininkų susirinkimas įvyks trečiadienyje gruodžio 21 dieną 1932, savoj svetainėj. Visi dalininkai esate kviečiami atsilankyti į susirinkimą, nes bus rinkimas direkcijos del 1933 m., taipgi bus daugiau svarbių reikalų apsvarstoma, susirinkimas prasidės kaip 7:30 vakare, tad bukit visi ir bukit laiku.

Direktorius.

MOKINAME

Anglų Kalbos	Aritmetikos
Lietuvių Kalbos	Knygvedystės
Lotynų Kalbos	Stenografijos
Laiškų Rašymo	Pilietystės
Mašinėle Rašyti	Gramatikos
Prekybos Teisių	Retorikos
Abelnos Istorijos	Etimologijos

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 iš ryto iki 3 po pietų, ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla

3106 S. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

MADOS MADOS

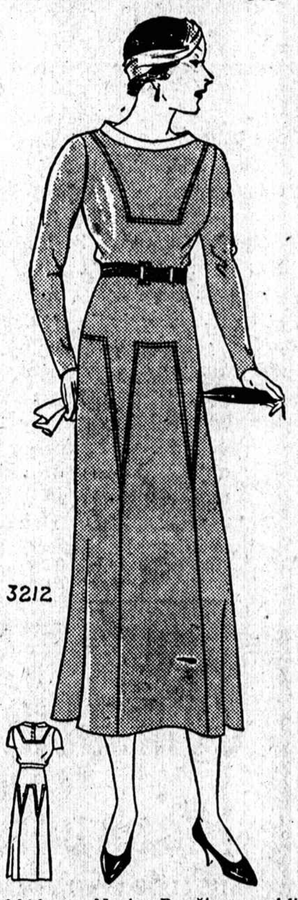

3212

3212 — Naujas Paryžiaus modelis, paparstas bet savotiškas. Tinka iš vienos spalvos materijos apsiuvinėtas aplikacijomis iš tamsesnio šilko. Sukirptos mieros 14, 16, 18, 20, taipgi 36, 38 ir 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienų Pattern Dept., 1789 So. Halsted St., Chicago. Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1789 S. Halsted St., Chicago.

Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. .....

Mieros ..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Tikietai į "Naujienų" teatrinę parę dalinami—

1. "Naujienų" raštinėje, 1739 South Halsted Street.
2. "Aušros" Knygyne, 3653 South Halsted Street, ir
3. P. Ambrozevičiaus Knygyne, 3210 South Halsted Street.

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešame, kad J. Kemešis nėra Naujienų Bendrovės įgaliotas agentas ir neturi jokios teisės priiminėti pinigus ir abelnai daryti kokį nors biznį Naujienų vardu.

Jeigu viršminėtas asmuo pasiką nors atsikreiptų musų vardu, busime dėkingi, jeigu mums apie tai pranešite.

Naujienų Administracija.

KALĖDOS ARTI — Ką Pirksi Prezentą?

"Aušros" Knygyne, iki Kalėdų — knygos ir giesmės už pusę kainos

"ORAKULAS"

Čia galima gauti garsiąją knygą "Orakulas", kurioje yra pilna stovyla Saliamono, visos planetos po kurioms esate gimę, Alberto didžiojo toblyčia, dviliką daugaus ženklų po kuriais gimiai ir mirsi, kiekvieno mėnulio laimingos ir nelaimingos dienos, brukšniai ant jusų rankų ir jų reikšmė. Knyga paveiksluota, 400 puslapių . Kaina $3,00, iki Kalėdų tiktai $1.50.

"ŽINYNAS"

Čia galima gauti kitą svarbią knygą — "Žinyną" — joje rasite žinias iš mitologijos, istorijos, astronomijos, aritmetikos, medicinos, geografijos ir kitų mokslų šaky. Didžiausias rinkinys patarimų gaspadainėms, amatininkams, sergantiems ir sveikiems. Vienintėlė žinių knyga lietuvių kalboje. Pusl. 400, kaina $2.50 iki Kalėdų už $1.25.

Šimtus kitų knygų iki Kalėdų parduodama už pusę kainos. Laukiam Jusų atsilankymo. Knygynas atdaras iki 5 val. vakaro, subatoms iki 8 val. vakaro, nedėldieniais nuo 9 iki 12 val. dienos.

"Aušros" Knygynas

3653 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS

Nufotografuoju jusų namuose prie eglaitės už dolerį. Patelefonuokite ENGLEWOOD 5840

P. CONRAD FOTOGRAFAS

730 W. 62nd St.

SUSTOKIT IR PIRKITE KALĖDOMS DOVANAS pas

Bernard Petka's

Vyrų Aprėdalų Krautuvė

4171 Archer Ave.

Mes Mokame Cash

$80 už $100.

5% LIETUVOS LAISVĖS BONUS

L. KAUFMAN & CO.

134 N. LaSalle St. priešais City Hall

Kambarys 610

Garsinkitės "N-nose"

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

CLASSIFIED ADS.

Financial

Finansai-Paskolos

GERIAUSIAS CASH KAINAS UŽ MORGIČIUS, Bondus ir Certifikatus of Deposit. 134 N. LaSalle, kamb. 316. Atdara vakarais.

Patent Attorney

Patentai

PATENTŲ advokatas kooperuos su išradėjais patentavime finansavime ir suradime rinkų praktiškiems išradimams patarimas dykai.

H. SANDERS,
536 So. Clark St.

Business Service

Biznio Patarnavimas

VAŽIUOKITE BUSU—NES PIGIAU

St. Louis	$2.00
Kansas City	$5.00
Detroit	$2.50
Los Angeles	$20.00
New Yorfk	$8.00
Philadelphia	$8.00
Washington, D. C.	$8.00

ORANGE BUS LINES
209 North Clark St.
Tel. Dearborn 9765. Chicago

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI

Musų biuras suteikia patarimus namų savininkams teikale nesusipratimu su rendauninkais. Per ateinančius 60 dienų, t. y. iki gruodžio 31 dienos, 1932 metų. Metinė narystės mokestis DYKAI. Expertų patarimas visose namų savininkų ir rendauninkų reikalais suteikiame dykai. Mes neturime skyrių. Atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Šventadieniais nuo 9 ryto iki piet. Įžymus namai originalio ir vieninteliu namų savininkų biuro Chicagoje.

LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO
Inkorporuotas
1642 West Division St.
Tel. Armitage 2951-2952
Mes esame jau šiuo adresu virš 40 metų

STOGDENGYSTĖ

Bile 2 arba 3 flatų namų stogą pataisome ir perdekoruojame už $40, Cash. Darbą pilnai garantuojame.

CONSUMER'S ROOFING WORKS
4348 -50 W. Harrison St.
Kedzie 8463 —
Naktinis Telefonas Columbus 7741

Situation Wanted

Darbo Ieško

IEŠKAU darbo prie namų, esu patyrus, galiu virti ir gyventi arba namo važiuoti. Anna Kasputis, 1755 W.North Ave. Tel. Brunswick 4849.

Business Chances

Pardavimui Biznai

PARDAVIMUI minkštų gėrimų užeiga, biznis išdirbtas gerai, pardavimo priežastis, turiu du bizniu.
6818 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI saldainių, cigarų ir cigaretų krautuvė lietuviais apgyventoje kolionijoj. 2451 W. 69th St.. Tel. Prospect 10070.

PARDAVIMUI cigarų, cigaretų, kendžių krautuvė, priešais Crane Co., įsteigta 15 metų. Pagyvenimui kambariai. turiu parduoti del ligos. Renda $25. Labai pigiai.
4043 So. Kedzie Ave.

Taip,

Čia NAUJIENŲ smulkiųjų skelbimų skyrius kalba!

Malonu girdėti, kad Tamsta jau pardavėte savo biznį, kurį buvote paskelbę NAUJIENOSE. Aš tuojaus užrašysiu Tamstos kitą skelbimą. Dabar smulkiųjų skelbimų kainos yra gana nupigintos, ir Tamsta užmokėsite už šį skelbimą daug mažiau. Jeigu dėsite jį keletą dienų, tai duosime dar ir nuolaidą.

—Ačiu už komplimentus — pasakykite savo pažįstamiems apie geras pasekmes gautas iš skelbimo ir, neužmirškite, kad NAUJIENŲ

Telefonas yra

ROOSEVELT 8500

Skelbimus priimame nuo pat ryto iki 8 valandai vakaro.